

## PÄÄTÖS

**Nro** 78/2017/1

**Dnro** LSSAVI/4562/2016

Annettu julkipanon jälkeen

3.7.2017

**ASIA** Linnus-Lainesnevan turvetuotantoalueen ympäristölupa sekä toiminnan aloittamislupa, Kurikka

**HAKIJA** Vapo Oy  
PL 22  
40101 Jyväskylä

**HAKEMUS** Vapo Oy on 23.9.2016 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Linnus-Lainesnevan 213,6 ha:n suuruisen alueen turvetuotantoon Kurikan kaupungissa.

Lisäksi hakija on pyytänyt lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta 206,2 ha:n alalla.

### LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 d) mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

### HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

#### Toimintaa koskevat luvat, lausunnot, sopimukset, alueen kaavoitustilanne

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 7.4.2006 antamallaan päätöksellä nro 39/2006/4 myöntänyt Vapo Oy:lle ympäristöluvan Linnus-Lainesnevan turvetuotantoon 242 ha:n alueelle. Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut luvan määräyksiä eräiltä osin 23.1.2008 antamallaan päätöksellä nro 08/0013/1. Lupa on ollut voimassa 31.12.2016 saakka.

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 13.5.2009 antamallaan päätöksellä nro 38/2009/4 hyväksynyt suunnitelman Linnus-Lainesnevan turvetuotantoalueen laskuojaan 4 johdettavien kuivatusvesien käsittelyn tehostamisesta.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vuonna 2014 hyväksynyt hakijan esityksen pintavalutuskentän muutoksista.

Linnus-Lainesnevan turvetuotantoa varten Vapo Oy:n omistuksessa on alueella 37,8 ha ja vuokrattua aluetta on yhteensä 269 ha.

Hankealueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava, joka on vahvistettu vuonna 2005. Maakuntakaavassa ei ole merkintöjä Linnus-Lainesnevan kohdalla. Alue kuuluu kaavassa turvetuotantovyöhykkeelle 2, ja Kyrönjoen valuma-alueita koskee suunnittelumääräys III, jonka mukaan turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava vesistövaikutukset siten, että kokonaiskuormitus pysyy nykyisellä tasolla.

Hankealueella ei ole yleis- tai asemakaavoja. Linnus-Lainesnevan hankealueen koillispuolella Ojaluoman varressa on Seinäjoen kaupungin Honkakylän, Lehtimäenkylän ja Riskunmäen osayleiskaava 2030. Turvetuotantoaluetta lähimpänä sijaitsevat kohteet on kaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Ojaluoman varsi on kaavoitettu kyläalueeksi.

## Toiminta

### Yleiskuvaus toiminnasta

Linnus-Lainesneva on olemassa oleva turvetuotantoalue, jossa on aloitettu turvetuotanto vuonna 1979. Turvetuotantoalueen pinta-ala on 213,6 ha, joka sisältää auma-alueita 11,1 ha. Alueesta on jo tuotantokäytössä aumoinen 206,2 ha. Uuden lisäalueen pinta-ala on 7,4 ha. Tuotannosta poistunutta aluetta on yhteensä 51,9 ha. Suurin osa poistuneesta alueesta on eristysojien ulkopuolella.

Linnus-Lainesnevan kuivatusvedet käsitellään perusvesienkäsittelyrakenneiden lisäksi kosteikolla, kasvillisuuskentällä tai pintavalutuskentällä.

Alueelta on vuosina 2008–2015 tuotettu keskimäärin noin 90 000 m<sup>3</sup> jyrsin-turvetta vuodessa. Palaturvetta on tuotettu vuosina 2014–2015 keskimäärin noin 11 500 m<sup>3</sup> vuodessa. Tuleva vuosittainen tuotanto on noin 100 000 m<sup>3</sup> pääosin jyrsinpolttoturvetta ja pienehköjä määriä palaturvetta. Tuotantomenetelmät ovat HAKU-menetelmä, palamenetelmä ja mahdollisesti myös mekaaninen kokoojavaunu ja imukokoojavaunu. Tuotanto tapahtuu vuosittain 30–50 vuorokauden aikana tuotantokaudella toukokuuta.

Tuotanto kestää Linnus-Lainesnevalla vielä noin 45 vuotta, vuoteen 2060. Tuotannosta poistuneiden alueiden kuivatus järjestetään mahdollisuuksien mukaan erillisesti, eli rajataan tuotannossa olevien alueiden ulkopuolelle. Tuotannosta poistuneiden alueiden vedet johdetaan vesiensuojelurakenteiden kautta viranomaisten määräämän ajan. Turvetuotannon päättymisen ja jälkihoidon jälkeen alueen jälkikäytöstä päättää maanomistaja.

Vapo Oy:ssä on sertifioitu ISO 14001 standardin mukainen ympäristöasioiden hallintajärjestelmä sekä ISO 9001 standardin mukainen laatu järjestelmä.

### **Vesien käsittely ja päästöt vesistöön**

Alueen eteläosassa Linnusnevalla on käytössä kosteikko 2 ja kasvillisuuskenttä 4. Alueen pohjoisosassa Lainesnevalla sijaitsevat kasvillisuuskenttä 3 ja pintavalutuskenttä 1.

Kosteikolle 2 johdetaan vedet lohkoilta 6 ja 7. Kosteikon pinta-ala on 5,6 ha, mikä on 5,8 % sen valuma-alueesta (95,8 ha). Vedet johdetaan kosteikolle pumppaamalla. Ennen pumppua on kaksi laskeutusallasta, ja kosteikon valuma-alueella on lisäksi kaksi virtaamansäätöpatoa. Kosteikko on rakennettu vanhalle tuotantoalueelle, ja vedet johdetaan kosteikon läpi poikkisuuntaan vanhoihin sarkaojiin nähden. Kosteikko on kasvittunut pääosin luontaisesti.

Kasvillisuuskenttä 4 sijaitsee vanhalla tuotantoalueella. Kasvillisuuskentälle johdetaan vedet gravitaatiolla lohkolta 6 sijaitsevalta vanhalla auma-alueelta, jolta tuotetaan vielä turvetta. Kasvillisuuskentän pinta-ala on 0,3 ha, mikä on 20 % sen valuma-alueesta (1,5 ha). Kasvillisuuskenttä on täysin kasvittunut luontaisesti. Kasvillisuuskentän jälkeen vedet johdetaan kokoojaojan kautta laskeutusaltaaseen.

Kasvillisuuskenttä 3 on lohkolta 1, vanhalla tuotantoalueella. Kasvillisuuskentälle johdetaan vedet gravitaatiolla vanhalla auma-alueelta, jolta tuotetaan vielä turvetta. Kasvillisuuskentän pinta-ala on 1,5 ha, mikä on 75 % sen valuma-alueesta (2,0 ha). Kasvillisuuskenttä on kasvittunut luontaisesti. Kasvillisuuskentän jälkeen vedet johdetaan kokoojaojaa pitkin laskeutusaltaaseen.

Pintavalutuskenttä 1 sijaitsee ojittamattomalla alueella. Sinne johdetaan vedet lohkoilta 2-5 ja uusilta lohkoilta 8 ja 9. Pintavalutuskenttä on pengerrytety ja vedet johdetaan sinne pumppaamalla. Ennen pintavalutuskenttää vedet johdetaan virtaamansäätöpatojen ja laskeutusaltaiden kautta. Pintavalutuskentän pinta-ala on 6,4 ha. Nykyisellään pintavalutuskentän pinta-ala on 4,7 % sen valuma-alueesta (135 ha). Kun huomioon otetaan 7,4 ha:n lisäalueet, pintavalutuskentän pinta-ala on 4,5 % valuma-alueestaan.

Kasvillisuuskentiltä 3 ja 4 kuivatusvedet johdetaan laskuojaan 1 ja edelleen reittiä Ojajärvi-Linnusluoma-Ojaluoma Seinäjokeen. Kosteikolta 2 kuivatusvedet johdetaan laskuojaan 4 ja edelleen reittiä Ojajärvi-Linnusluoma-Ojaluoma Seinäjokeen. Pintavalutuskentältä 1 vedet johdetaan laskuojaan 3 pitkin Ojaluomaan ja edelleen Seinäjokeen.

Linnus-Lainesnevalla on tehty pääasiassa täydentävää päästötarkkailua, jonka perusteella alueelta on otettu muutama näyte vuodessa. Linnus-Lainesnevan kuormituslaskenta on perustunut pääosin ominaiskuormitus-

soiden päästötarkkailuun perustuviin ominaiskuormituslukuihin. Vuosina 2014–2015 kuormituslaskenta on perustunut suon omaan päästötarkkailuun; vuonna 2014 pelkästään pintavalutuskentän tarkkailutuloksiin ja vuonna 2015 lisäksi kosteikon tarkkailutuloksiin.

Pintavalutuskentältä 1 lähtevän veden keskimääräiset pitoisuudet vuosina 2011–2016 (n=37) ovat olleet seuraavat: kiintoaine 6,6 mg/l, kokonaistyyppi 1 463 µg/l, kokonaisfosfori 51 µg/l ja COD<sub>Mn</sub> 86 mg/l O<sub>2</sub>. Kosteikolta 2 lähtevän veden pitoisuudet vuosina 2014–2016 (n=20) ovat keskimäärin olleet: kiintoaine 12 mg/l, kokonaistyyppi 1 790 µg/l, kokonaisfosfori 62 µg/l ja COD<sub>Mn</sub> 53 mg/l O<sub>2</sub>.

Puhdistustehot ovat olleet pintavalutuskentällä 1 vuosien 2011–2016 näytteenottojen perusteella keskimäärin seuraavat: kiintoaine 76 %, kokonaistyyppi 28 %, kokonaisfosfori 59 % ja COD<sub>Mn</sub> -2 %. Kosteikon 2 puhdistustehot ovat olleet vuosina 2014–2016 keskimäärin seuraavat: kiintoaine 72 %, kokonaistyyppi 22 %, kokonaisfosfori 55 % ja COD<sub>Mn</sub> 2 %.

Linnus-Lainesnevan tulevat päästöt on arvioitu Länsi-Suomen ojittamattomien pintavalutuskentällisten (ympärivuotinen) ja kosteikollisten turvetuotantoalueiden ominaiskuormitusarvoilla. Kasvillisuuskentillä puhdistettavan tuotantoalueen (yht. 2,2 ha) kuormitus on laskettu mukaan kosteikon 2 kuormitukseen. Alueelle suunniteltu laajennus 7,4 ha on noin 3,5 % koko tuotantoalasta. Suhteessa pienen tuotantoalan lisäyksen kuntoonpanovaiheen kuormitusta ei ole laskettu erikseen.

Linnus-Lainesnevan vuosipäästöt ovat seuraavat:

	Brutto				Netto			
	Kiintoaine	Kok. P	Kok. N	COD <sub>Mn</sub>	Kiintoaine	Kok. P	Kok. N	COD <sub>Mn</sub>
	kg/a	kg/a	kg/a	kg/a	kg/a	kg/a	kg/a	kg/a
<b>PVK1 (129,5 ha)</b>	3 416	27	1 142	29 013	2 799	15	667	2 039
<b>Kosteikko2 (84,1 ha)</b>	4 112	24	595	16 252	3 898	17	404	17
<b>Yhteensä</b>	<b>7 528</b>	<b>51</b>	<b>1 737</b>	<b>45 265</b>	<b>6 697</b>	<b>32</b>	<b>1 071</b>	<b>2 056</b>

### Happamat sulfaattimaat

Linnus-Lainesnevalla on vuonna 2016 tehty GTK:n toimesta kartoitus sulfidisedimenttien esiintymisestä ja sulfidiperäisestä happamoitumisriskistä. Alueella on tehty maanäytteenottoja kairauksella (12 kairauspistettä). Näytteistä mitattiin pH maastossa, ja näytteitä inkuboitiin eli annettiin hapettua huoneilmassa 8 viikkoa, jonka jälkeen pH mitattiin uudelleen. Osasta pisteistä analysoitiin myös rikkipitoisuus. Selvityksen mukaan tuotantoalueen sulfaattimaat ovat kaikki hapettumattomia, jolloin vasta niiden mahdollinen kuivatus voi aiheuttaa maaperän ja vesistöjen happamoitumisriskin.

Kahdella näytepisteellä turvekerroksen alaisessa kivennäismaassa happamoitumisriski on selvityksen mukaan merkittävä. Pisteet sijaitsevat alueen pohjoisosassa Lainesnevalla loholla 4. Kohtalainen happamoitumis-

riski on lisäksi kahdella pisteellä, joista toinen sijaitsee Lainesnevan puolella lohkoilla 2 ja toinen Linnusnevan puolella lohkoilla 7.

Sekä tuotantoalueen pohjois- että eteläosassa on kivennäismaahan ulottuvia reuna-, kokooja- tai eristeitä. Kivennäismaahan ulottuvaa sarkaojitus on lohkoilla 2, 3 (lähinnä lohkon eteläpäässä), 5 ja 7. Tarkkailutuloksissa ei kuitenkaan ole ollut havaittavissa selkeää sulfidiperäistä vaikutusta.

Tehtyjen selvitysten perusteella sulfidiriskialue on rajattu sijoittumaan lohkojen 4, 8 ja 9 alueelle. Hakija on esittänyt seuraavia toimenpiteitä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi:

Linnus-Lainesnevan päästötarkkailuun lisätään sähkönjohtavuuden mittausta ja sulfaatin määräytystilanteessa, jossa pH laskee alle 4,5. Menetelmällä sulfidien aiheuttama hapettuminen on helposti erotettavissa normaalista humushappamuudesta.

Lohko 4 on hyvin paksaturpeinen, ja mahdollinen happamoituvaa kerros (sulfidiriskialue, liejuinen hiesu) on turpeen alla. Lohkolla 4 esiintyy myös matalaturpeisempi alue, jossa pohjamaalaji on karkeampi (ei sulfidiriskialuetta). Lohkon 4 sulfidiriskialueen osalta toimitetaan tarkempi toimintasuunnitelma Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), kun turvetta on jäljellä riskialueella n. 1,5 m.

Lohkot 8 ja 9 (uudet lisäalueet) pystytään ottamaan tuotantokäyttöön ilman kivennäismaahan saakka ulottuvia kaivuita. Uusien tuotantolohkojen turpeen alapuolinen maa-aines on GTK:n tekemän maaperätutkauksen perusteella samankaltaista kuin sulfidiriskiselvityksessä kairauspisteillä merkittävän happamuuden aiheuttajakasi tunnistettu maa-aines. Vaikkakaan uusilla tuotantolohkoilla ei ole varmistettu potentiaalisen happaman sulfaattimaan esiintymistä, tämä mahdollisuus on suhteellisen todennäköinen tunnistetun riskin läheisyyden vuoksi. Hakija esittää uusia tuotantolohkoja koskevan toimenpidesuunnitelman Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ennen mahdollisia kivennäismaahan ulottuvia kaivutöitä turvepaksuuden ollessa noin 1,5 m.

Mikäli merkittävän riskin alueella on välttämätöntä ulottaa kaivutyöt kivennäismaahan saakka, huolehditaan siitä, että vedenpinta pysyy happamuutta aiheuttavan maakerroksen tasolla, esimerkiksi kokoojajoihin asennettavien patojen avulla. Happamien kaivumaiden sijoittamisessa ja käsittelyssä noudatetaan Vapo Oy:n toimintajärjestelmän työohjeita.

Lohkon 7 pohjoisosalla sen pisteen ympäristössä, jossa määritettiin kohtalainen happamoitumisriski, kuivatustasoa ei ole tarpeen madaltaa nykyisestä. Ojien osalta voidaan tarvittaessa toteuttaa normaalit puhdistus- ja kunnostustyöt.

Lohkolla 2 GTK:n selvityksessä todettiin potentiaalisen happaman sulfaattimaan olevan syvällä turvekerrokseen nähden. Lohkolla 2 ei ole tarvetta madaltaa kuivatustasoa nykyisestä.

## **Pöly, melu ja liikenne**

Turvetuotannossa syntyvän pölyn määrää pyritään vähentämään valitsemalla vähän pölyäviä tuotantotapoja. Tuotantoalueella syntyvä melu ei ole jatkuvaa, koska tuotantopäiviä on vuodessa noin 30–50.

Turve toimitetaan käyttökohteisiin lähinnä lämmityskauden aikana ja kuljetusmäärät ovat hakijan arvion mukaan noin 830 rekkakuormaa vuodessa. Turpeen kuljetus tapahtuu Linnus-Lainesnevalta reittiä työmaatie-Kruunuojantie-valtatie 19.

Linnus-Lainesnevalta on tehty vuosittain pöly- ja melutarkkailua. Tarkkailua on suoritettu ns. selvitysmenettelyinä, eli tuotantoalueesta alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsevia asuinkiinteistöjä on pyydetty kirjeitse havainnoimaan mahdollisia pöly- ja meluvaikutuksia. Hakijan tiedossa ei ole pöly- tai meluvalituksia kuluneelta lupakaudelta.

Toiminnassa käytettävät traktorit tuodaan työmaalle keväällä ja viedään syksyllä pois. Tuotantokoneet ovat työmaalla pääosin ympäri vuoden. Kunnostuksessa käytettäviä koneita tuodaan työmaalle keskimäärin 2-3 kertaa tuotantokauden aikana. Lisäksi tuotantokaudella on kevyttä liikennettä ja jossakin määrin muuta raskasta liikennettä.

## **Varastointi ja jätteet**

Hakijan arvion mukaan tuotantokauden aikana kuluu polttoöljyä noin 90 000 l. Lisäksi käytetään voiteluöljyä noin 600 l sekä muita voiteluaineita noin 130 kg. Polttoöljy varastoidaan niin, ettei se pääse leviämään vesistöön tai pohjaveteen vahinkotapauksissa. Voiteluaineet varastoidaan tukikohta-alueella niille varatuissa paikoissa.

Tuotannossa syntyy hakijan arvion mukaan noin 600 l jäteöljyä, noin 100 kg kiinteää öljyjätettä, akkuromua noin 30 kg, noin 3 m<sup>3</sup> sekajätettä, noin 5 000 kg aumamuovijätettä ja noin 400 kg rautaromua. Jätteet säilytetään tukikohta-alueella niille varatuissa asianmukaisissa paikoissa ja toimitetaan käsiteltäväksi toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

## **Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)**

Hakijan arvion mukaan tuotantoalueen kuivatusvesien puhdistus ympäri-vootisesti pintavalutuskenttä- ja kosteikkopuhdistuksella on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Tuotanto on suunniteltu harjoitettavaksi ja työmaaliikenne järjestetty siten, että asutukselle ei aiheudu kohtuutonta rasitusta pölystä ja melusta. Toiminnassa syntyvien jätteiden eri jakeiden tilapäinen säilytys ja toimittaminen sekä käsittelyyn että hyötykäyttöön on suunniteltu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Hakijan arvion mukaan Linnus-Lainesnevan tuotantotoiminnassa sovelletaan kaikilta osin ympäristön kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä parasta käytäntöä.

## **Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön**

### **Tuotantoalueen nykytila**

Linnus-Lainesnevan lupahakemusalue on 7,4 ha suuruista uutta aluetta lukuun ottamatta tuotantokunnossa olevaa aluetta. Turvetuotannon jatkuminen ei aiheuta merkittävää muutosta nykyiseen maankäyttöön tai maisemakuvaan.

### **Asutus ja maankäyttö**

Linnus-Lainesnevan hankealue sijaitsee Kurikan kaupungin koillisosassa lähellä Ilmajoen ja Seinäjoen kunnanrajoja noin 25 km Kurikan keskustasta itään ja noin 12,5 km Jalasjärven taajamasta pohjoiskoilliseen.

Hankealuekokonaisuuden (Lainesnevan ja Linnusnevan) välissä kulkee yhdystie nro 17290 (Ojajärven paikallistie), jolta kulkevat metsäautotiet hankealueelle. Erityisesti hankealueen eteläosan läheisyyteen sijoittuu viljelyksessä olevaa peltoaluetta. Muutoin hankealuetta ympäröivät alueet ovat ojitettuja suoalueita sekä metsäalueita. Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu useita tuotannossa olevia turvetuotantosoita, niistä lähimpänä Iso-Kerusnevan turvetuotantoalue hankealueen pohjoispuolella. Hankealueen kaakkoispuolella on umpeenkasvanut Ojajärvi ja itäpuolella pienehkö Ojaluoma- niminen uoma.

Alle 500 metrin etäisyydellä tuotantoalueen reunasta sijaitsee kymmenen asuinrakennusta. Koska Linnus-Lainesneva on suurimmalta osaltaan vanha tuotantoalue ja pienet uudet lisäalueet sijaitsevat etäällä asutuksesta, tuotannosta lähiasutukselle aiheutuvat pöly- ja meluhaitat pysyvät lähivuosina ennallaan. Lähialueen asutuista kiinteistöistä viidellä on oma kaivo. Kaivojen vettä käytetään kiinteistönomistajien mukaan osassa kiinteistöjä pelkästään pesu- ja kasteluvetenä, osassa kiinteistöistä talousvetenä.

### **Luonto ja suojeluarvot**

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita tai pohjavesialueita, joihin turvetuotannolla olisi vaikutusta.

Laajennusalueilta on tehty luontoselvitykset kesällä 2016. Selvityksen mukaan alueet ovat reunaosiltaan ojitettuja ja rajautuvat tuotantoalueeseen. Kasvillisuus on ojituksien takia kuivahtanut ja luonnontilaltaan muuttunutta. Geologian tutkimuskeskuksen turvevarojen tilinpitoaineiston mukaan laajennusalueiden luonnontilaisuusluokka on 1. Tässä luokassa suon vesitalous on muuttunut kauttaaltaan ja kasvillisuusmuutokset ovat selviä.

Selvitysalueilla esiintyy räme- ja nevamuuuttumaa ja ojituksen kuivattavasta vaikutuksesta pidemmälle edenneitä turvekankaita. Alueilla ei ole kasvillisuuden osalta oleellisia luontoarvoja eikä niillä esiinny luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia kohteita, uhanalaisia luontotyypppejä tai huomioitavaa kasvilajistoa.

Linnusnevan-Lainesnevan selvitysalueella havaittiin yhteensä 12 lintulajia. Suojelullisesti huomionarvoisia pesimälajeja tai suolajeja ei havaittu itse hankealueella. Selvitysalueen linnusto koostuu seudulle tavanomaisesta lajistosta. Alueella ei ole linnustolle tärkeitä elinympäristöjä. Selvitysalueella ei siten ole merkittäviä linnustoarvoja.

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista karhu, susi ja liito-orava esiintyvät selvitysalueen ympäristössä. Ilves ja viitasammakko mahdollisesti esiintyvät hankkeen vaikutusalueella.

Suurpedoille (ilves, susi, karhu) hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia, koska näiden elinpiirit ja reviirit ovat laajoja ja ne jossain määrin sopeutuvat ihmisen muokkaamiin ympäristöihin.

Lähimmät viitasammakolle mahdolliset luonnolliset kutu- ja elinympäristöt ovat Ojajärven suoalueella (alle kaksi kilometriä läntisestä lisäalueesta kaakkoon) sekä Ahvenlammilla (kaksi kilometriä läntisestä lisäalueesta luoteeseen). Viitasammakon esiintyminen Linnusnevan ja Lainesnevan turvetuotantoalueiden heinittyneissä ojissa on mahdollista, mikäli niissä riittää vettä läpi lisääntymiskauden. Viitasammakon on havaittu esiintyvän toiminnassa olevilla turvetuotantoalueilla ja laji voi esiintyä hankealueella jatkossakin. Merkittävää haittaa ei lajille arvioida kohdistuvan. Muiden luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaisten lajien osalta arvioidaan, että Linnus-Lainesnevan suunnitellut lisäalueet eivät sovellu lajien elinympäristöksi joko lajien luontaisten maantieteellisten levinneisyysalueiden sijainnin takia tai lajien elinympäristövaatimusten vuoksi.

## Vesistö

Vesistö ja sen tila

Linnus-Lainesnevan turvetuotantoalueen vedet laskevat Linnusluoman ja Ojaluoman kautta Seinäjokeen. Tuotantoalue sijaitsee Kyrönjoen vesistöalueeseen kuuluvan Seinäjoen keskiosan, Kihniänjoen alaosan valuma-alueella (42.072). Valuma-alueen koko on 840 km<sup>2</sup> ja sen järvisyys on 4,3 %.

Virtaamat Ojaluoman suulla sen laskiessa Seinäjokeen sekä Seinäjoessa Ojaluoman alapuolella on arvioitu käyttämällä Suomen ympäristökeskuksen vesistömallista saatuja Seinäjoen keskiosan valuma-alueelle aikajak-solle 2000–2011 simuloituja arvoja sekä pienten järveltömien vertailuvesistöjen valuma-arvoja. Ojaluoman suun keskivirtaama (MQ) koko vuoden aikana on 0,48 m<sup>3</sup>/s ja keskialivirtaama (MNQ) 0,024 m<sup>3</sup>/s. Kesä-syyskuun keskialivirtaama on 0,03 m<sup>3</sup>/s. Seinäjoen keskivirtaama Ojaluoman alapuo-



lolla koko vuoden ajalta laskettuna on 6,68 m<sup>3</sup>/s ja keskialivirtaama 0,33 m<sup>3</sup>/s. Kesä-syyskuun keskialivirtaama Seinäjoessa on 0,41 m<sup>3</sup>/s.

Vedenlaatutulosten perusteella Ojaluoman vesi on heikkolaatuista. Ojaluoman vesi on väriltään hyvin tummaa, humus- ja rautapitoista sekä sameaa. Myös kiintoainepitoisuudet vedessä ovat olleet melko korkeita. Vesi ei ole ollut erityisen hapanta. Keskimääräisten kokonaisfosfori- ja kokonaistyyppipitoisuuksien perusteella Ojaluoman vesistö on erittäin rehevä. Ojaluoman vedenlaatu (näytepiste Ojaluoma) on vuosina 2006–2016 ollut keskimäärin seuraava: kokonaistyyppipitoisuus 1 938 µg/l (n=25), kokonaisfosfori 133 µg/l (n=25), kiintoaine 10,3 mg/l (n=22) ja kemiallinen hapenkulutus 53,7 mg/l (n=22). Vuoden 2015 vesistötarkkailuraportin mukaan Ojaluoman korkeahkot tyyppipitoisuudet voivat kuvastaa turvetuotannon kuivatusvesien vaikutuksia, mutta yhtä hyvin myös maatalouden hajakuormitusta. Korkeista fosfaattifosforipitoisuuksista päätellen maatalouden hajakuormitus on Ojaluoman alueella suurta.

Ojaluoman alapuolisen Seinäjoen vesi on ollut tummaa, melko sameaa sekä hyvin humus- ja rautapitoista. Kiintoainepitoisuudet vedessä eivät kuitenkaan ole olleet erityisen korkeita. Veden happipitoisuudet ovat olleet keskimäärin tyydyttävällä tasolla. Veden puskurointikyky happamoitumista vastaan on ollut alkaliniteettipitoisuuksien perusteella hyvää tasoa. Seinäjoen vesi on ravinne- ja a-klorofyllipitoisuuksien perusteella rehevää. Vuosien 2006–2015 näytteenottojen perusteella pisteessä Jouttikoski, Seinäjoki vedenlaatu on ollut keskimäärin seuraava: kokonaistyyppi 1 238 µg/l (n=38), kokonaisfosfori 56 µg/l (n=38), kiintoaine 4,2 mg/l (n=37) ja kemiallinen hapenkulutus 32 mg/l (n=40).

#### Kalasto ja kalastus

Ojaluomassa ja Seinäjoessa on suoritettu kalataloudellista tarkkailua Linus-Lainesnevan aiemman ympäristölupapäätöksen mukaisesti. Hakemuksen liitteenä on kalataloudellisen veloitettarkkailun raportit vuosilta 2007, 2009, 2012 ja 2014.

Vuotta 2006 koskevassa kalastustiedustelussa Seinäjoessa kalasti 181 kotitaloutta, mikä oli 3,2 % koko tiedustelualueen asuntokunnista. Tämän perusteella Seinäjoen kalastus on melko pienimuotoista suhteessa alueen muihin vesistöihin. Kalastetuista lajeista selvästi yleisin oli hauki (noin 44 % saaliista). Seuraavaksi yleisimmät olivat ahven (32 %) ja kuha (19 %). Tämän lisäksi saaliiksi ilmoitettiin saadun pienimuotoisemmin myös lahnaa, särkeä ja madetta. Seinäjoessa kalastetaan lähinnä katiskoilla ja ongella.

Vuonna 2009 Seinäjoessa Kalajärven ja Kihniönjoen yhtymäkohdassa tehdyssä sähkökoekalastuksessa saatiin saaliiksi vain yksi kiiski. Vuonna 2012 Ojaluomassa tehdyssä sähkökoekalastuksessa saaliiksi saatiin 16 kivisimpua ja kaksi madetta. Vuonna 2014 Seinäjoessa tehty sähkökoekalastus antoi samansuuntaisia tuloksia edelliskertaan verrattuna.

### Vesistön käyttö

Ojaluomalla ei ole virkistyskäyttöarvoa eikä sen vettä käytetä talousvetenä tai siellä kalasteta. Seinäjoella on hieman enemmän virkistyskäytöllistä merkitystä. Hankkeen vesistö- ja kalatalousvaikutusarvion perusteella Seinäjokeen ei kuitenkaan tulisi kohdistumaan merkittäviä haitallisia vaikutuksia, minkä perusteella myöskään joen virkistyskäytölle ei koituisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

### Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Linnus-Lainesnevan turvetuotannon päästöjen aiheuttama laskennallinen pitoisuusvaikutus Ojaluoman suulla sen laskiessa Seinäjokeen on vuodenaikasta riippuen orgaanisen aineen ( $\text{COD}_{\text{Mn}}$ ) osalta 0,1-0,8 mg/l, kiintoaineen osalta 0,4-0,7 mg/l, kokonaisfosforin osalta 2,1–4,1  $\mu\text{g/l}$  ja kokonaistypen osalta 71–121  $\mu\text{g/l}$ . Pitoisuusvaikutukset Seinäjoessa Ojaluoman alapuolella ovat vuodenaikasta riippuen orgaanisen aineen ( $\text{COD}_{\text{Mn}}$ ) osalta 0,0-0,1 mg/l, kiintoaineen osalta 0,0-0,0 mg/l, kokonaisfosforin osalta 0,2-0,3  $\mu\text{g/l}$  ja kokonaistypen osalta 5,1–8,8  $\mu\text{g/l}$ .

Linnus-Lainesnevan turvetuotannon kuivatusvedet lisäävät Ojaluoman  $\text{COD}_{\text{Mn}}$ -pitoisuutta noin 0,2 %, kiintoainepitoisuutta 3,2 %, kokonaisfosforipitoisuutta 1,5 % ja kokonaistyyppipitoisuutta 3,4 %. Seinäjoessa Ojaluoman alapuolella arvioitu pitoisuusvaikutus on  $\text{COD}_{\text{Mn}}$ :n ja kiintoaineen osalta 0,0 %, kokonaisfosforipitoisuuden osalta noin 0,3 % ja kokonaistyyppipitoisuuden osalta 0,4 %.

Hakija on arvioinut, että Linnus-Lainesnevan turvetuotanto nostaa erityisesti alapuolisen ja suhteellisen vähävetisen Ojaluoman tyyppipitoisuuksia. Laskennallisia fosforin, kiintoaineen ja orgaanisen aineksen pitoisuusnousuja ei voida pitää merkittävänä. Ravinnepitoisuuksien kasvu lisää kuitenkin osaltaan ojan rehevyyttä ja kiintoainekuormitus osaltaan lisää ojan hidasvirtaisten osien pohjien liettymistä. On kuitenkin huomioitava, että suhteessa Ojaluoman heikkoon vedenlaatuun turvetuotannon laskennallista pitoisuusvaikutusta ei voida pitää merkittävänä.

Seinäjoessa laskennalliset pitoisuusvaikutukset ovat merkittävästi Ojaluomaa pienempiä joen suuremman vesimassa ansiosta. Linnus-Lainesnevan turvetuotanto nostaa arvion perusteella käytännössä lähinnä jonkin verran vain Seinäjoen tyyppipitoisuuksia. Tämän perusteella Linnus-Lainesnevan turvetuotanto ei aiheuttaisi jatkossakaan merkittävää rehevyytason tai kiintoaine- tai humuspitoisuuksien nousua Seinäjoessa.

Linnus-Lainesnevan vaikutukset kohdistuvat arvion mukaan ensisijaisesti Ojaluomaan, jonka veden laatu on nykyisellään huono ja vesimäärä suhteessa vähäinen. Veden laatuun vaikuttavat kuitenkin osaltaan myös maa- ja metsätalouden kuormitus. Selvitysten perusteella Ojaluoman kalasto on hyvin vähäistä ja vähälajista ja uomassa ei todennäköisesti juuri kalasteta. Siten Linnus-Lainesnevan turvetuotannon jatkamisella ei vaikuteta merkittävällä tavalla Ojaluoman kalastoon ja kalastukseen. Ojaluoman alapuolella Seinäjoella on enemmän kalastollista ja kalastuksellista arvoa, vaikka selvitysten perusteella joen kalastajamääriä ei voida pitää suurina. Arvion

perusteella hankkeen Seinäjokeen aiheuttamat vesistövaikutukset jäävät suhteessa vähäisiksi. Lisäksi Seinäjoen kalasto koostuu lähinnä veden laadun muutoksia melko hyvin kestävästä lajeista, kuten ahvenesta ja särjestä, joiden kantoihin hankkeen suorat haitalliset vaikutukset ovat vähäisiä. Linnus-Lainesnevan turvetuotannon jatkamisen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä haitallisia vaikutuksia Seinäjoen kalastoon tai kalastukseen.

Vapo Oy:n tuotannossa olevien turvetuotantosoiden yhteenlaskettu pinta-ala Seinäjoen valuma-alueella (42.07) on vaihdellut vuosina 2007–2015 2 130-2 360 hehtaarin välillä. Vuonna 2015 turvetuotannossa Seinäjoen valuma-alueella olivat Linnus-Lainesnevan lisäksi Valkianeva, Haukineva, Juupa-Jäkäläneva, Amerikanneva, Pirjatanneva, Keisarinneva, Tuuranneva, Hietasalonneva, Sammatinneva, Peurainneva ja Näätäneva. Seinäjoen keskiosan valuma-alueella (42.072) sijaitsevat Linnus-Lainesnevan lisäksi Valkianevan ja Haukinevan turvetuotantoalueet. Lisäksi alueilla on pienempien turvetuottajien tuotantoalueita.

Seinäjoen valuma-alueen turvetuotantosoiden kuivatusvesien teoreettiset pitoisuuslisäykset vuosina 2007–2015 ovat arvion mukaan olleet COD<sub>Mn</sub>:n osalta keskimäärin 1,7 mg/l, kiintoaineen osalta 0,4 mg/l, kokonaisfosforin osalta 0,9 µg/l ja kokonaistypen osalta 41 µg/l. Turvetuotanto on nostanut lähinnä ainoastaan typpipitoisuuksia (keskimäärin noin 3,3 % havaitusta kokonaistyyppipitoisuudesta). Hakija on arvioinut, että tämän perusteella turvetuotannon vesistövaikutuksia Seinäjoen valuma-alueella ei voida pitää merkittävinä. Seinäjoen valuma-alueen Vapo Oy:n turvetuotantoalueiden (yhteensä noin 2 119 ha tuotannossa) kuivatusvesien aiheuttamat pitoisuusvaikutukset Seinäjoen suulla lähivuosina ovat arvion mukaan COD<sub>Mn</sub>:n osalta 0,3 mg/l, kiintoaineen osalta 0,2 mg/l, kokonaisfosforin osalta 0,6 µg/l ja kokonaistypen osalta 34 µg/l. Tämän perusteella turvetuotannolla ei olisi hakijan mukaan jatkossakaan merkittäviä vesistövaikutuksia Seinäjoessa.

#### Vesienhoitosuunnitelma

Alueella on voimassa Kyrönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016-2021. Toimenpideohjelman mukaan Kyrönjoen alueella vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä ovat hajakuormitus, rakenteelliset muutokset ja happamien sulfaattimaiden kuivatuksen aiheuttamat ongelmat sekä turvetuotannon aiheuttama kuormitus.

Seinäjoen ekologinen tila on määritelty välttäväksi ja hydrologis-morfologinen tila huonoksi. Seinäjoen vesistön yläosalla humuskuormitus on ravinteita suurempi ongelma veden laadulle ja ekologiselle tilalle. Seinäjoen tilassa ei ole tapahtunut muutosta ensimmäisen ja toisen vesienhoidon suunnittelukauden välillä.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vesistöjen hyvä tila. Toimenpideohjelman mukaan kokonaisfosforipitoisuuden vähennystarve on Seinäjoen alueella 30-50 %. Seinäjoki kuuluu toimenpideohjelman mukaan voimakkaasti muutettuihin vesistöihin, joten sen tilatavoitteena on paras saavutettavissa oleva tila. Tavoitteena on ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähen-

täminen 20-60 %, jokiuoman ja rantavyöhykkeen monimuotoisuuden lisääminen ja vesienhoidon tavoitteiden yhdistäminen tulevasuojelun ja voimatalouden tavoitteisiin. Tavoitteisiin pääsemiseksi turvetuotannon osalta toimenpideohjelmassa mainitaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan, ympärivuotisen pintavalutuskentän tai ympärivuotisen kemikaloinnin, käyttäminen. Lisäksi uusi turvetuotanto tulee ohjata jo ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneelle alueelle niin, että turvetuotannosta on mahdollisimman vähän haittaa vesien tilalle, pohjavesille sekä luonnon monimuotoisuudelle.

### **Ympäristöriskit**

Tulipalo on merkittävin turvetuotantoalueen onnettomuusriski. Hankealueella on pelastussuunnitelma. Henkilökunnalle ja työmaalla toimiville yrittäjille annetaan koulutusta tulipalon torjunnassa ja suunnitelma toimenpiteistä. Mahdolliset polttoaine- tai öljyvudot ovat melko helposti kerättävissä pois turvekentältä. Maaperän tai pohjaveden saastumisvaaraa suolla ei arvioida olevan.

Rankkasateiden aiheuttama vesiensuojelurakenteiden rikkoutuminen aiheuttaisi poikkeuksellisen suuren kiintoaine- ja ravinnekuormituksen. Tällaisten onnettomuuksien estämiseksi penkereitä, ojia ja vesiensuojelurakenteita tarkkaillaan säännöllisesti. Koska valumavesien käsittelyssä käytetään pumppausta vesien johtamiseksi pintavalutuskentälle ja kosteikolle, vettä padottuu rankkasadeajankohtina laskeutusaltaisiin ja sarkaojiin, mikä pienentää alueelta tulvatilanteissa lähteviä vesi- ja ainemääriä.

Hankealueen toiminnalla on ympäristövahinkovakuutus.

### **Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu**

Linnus-Lainesnevan tuotantoalueen käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua esitetään suoritettavaksi jatkossa osana Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden yhteistarkkailua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella.

Päästötarkkailua esitetään toteutettavaksi tulevalla lupakaudella seuraavasti:

Virtaama mitataan pintavalutuskentältä jatkuvatoimisesti ympäri vuoden. Kosteikon 2 alapuoliselta pisteeltä mitataan hetkellinen virtaama näytteenoton yhteydessä. Vesinäytteet otetaan laskuojaan johdettavista vesistä ennen pintavalutuskenttää/kosteikkoa 2 ja pintavalutuskentän/kosteikon 2 jälkeen. Vesinäytteet otetaan 1.5. - 30.9. kahden viikon välein ja 1.10. - 31.4. kahden kuukauden välein. Kevättulvan aikaan (pääsääntöisesti 15.4. - 15.5.) näytteet otetaan kerran viikossa. Näytteistä määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, kemiallinen hapenkulutus ja pH. Mikäli luvassa määrätään tuotantoalueelta lähtevälle vedelle pitoisuuden raja-arvo, näytteenotto keskitetään vesienkäsittelyrakenteiden alapuolelle. Tällöin yläpuolinen näytteenotto voidaan kokonaan lopettaa.

Linnus-Lainesnevan vaikutustarkkailu käsittää vesistön vedenlaatu seurannan Läntisen Suomen turvetuotantoalueiden käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelman Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella mukaisesti. Tarkkailupaikaksi tulevalla lupakaudella esitetään samaa Ojaluoman pistettä kuin edelliselläkin lupakaudella.

Linnus-Lainesnevan kalataloudellista tarkkailua on tehty osana Kyrönjoen yhteistarkkailua. Kalataloustarkkailua esitetään jatkossa suoritettavaksi osana kulloinkin voimassa olevaa Kyrönjoen yhteistarkkailuohjelmaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Linnus-Lainesnevan pöly- ja melutarkkailu esitetään tehtäväksi ns. aistinvaraisesti selvitysmenettelyllä. Vapo Oy lähettää sellaisille maanomistajille, joiden asuinrakennukset sijaitsevat 500 metriä lähempänä tuotantoaluetta, vuosittain tuotantokauden alkuun mennessä kirjeen, jossa asianosaisille annetaan toimintaohjeet ja luvan saajan vastuuhenkilöiden yhteystiedot mahdollisten pöly- ja meluhaittojen ilmoittamiseksi. Ilmoitusten tai omien havaintojen perusteella luvan saaja tarkastaa mahdollisen haitan, pyrkii sopimaan asian haitankärsijän kanssa ja tekee korjaavat toimenpiteet toiminnessa. Mikäli haitta korjaavista toimenpiteistä huolimatta toistuu tai ilmenee muita syitä, selvitetään asiaa tarvittaessa mittauksilla Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti.

## **Vahinkoja estävät toimenpiteet**

### **Kalatalousmaksu**

Purkuvesistön nykyinen tila ja vesistön paikallinen kalataloudellinen arvo kokonaisuudessaan huomioiden Linnus-Lainesnevan kuormituksen kalataloudelliset haittavaikutukset arvioiden hakija esittää, että kalataloudelliset haitat kompensoidaan kalatalousmaksulla, joka on 1 500 euroa vuodessa.

### **Muut toimenpiteet**

Hankkeen toiminnoista ei tule aiheutumaan korvattavaa tai kompensoitavaa haittaa.

Vuosien 2015–2016 aikana on suoritettu Ojaluoman kunnostushanke, johon Vapo Oy on osallistunut 6 000 euron osuudella.

Linnus-Lainesnevan laskuojia on kunnostettu vuonna 2014 maanomistajien kanssa sovituin ehdoin.

## **Hakijan esitys vesiensuojelurakenteilta lähtevän veden pitoisuuden raja-arvoiksi**

Viimeisenä olevaan puhdistusmenetelmään (pintavalutuskenttä, kosteikko, kasvillisuuskenttä) kohdistuvaan puhdistustehovaatimukseen liittyy ongelmia, mm. perusvesienkäsittelyn vaikutuksen jääminen tarkastelun ulkopuolelle, tulevan veden hyvä laatu, yläpuolisen näytteenotto paikan sijoittaminen ja kaksinkertainen ylä- ja alapuolen tarkkailu. Koska tuotantoalueelta

lähtevän veden laatu on purkuvesistöön kohdistuvien vaikutusten kannalta ratkaiseva, hakija katsoo, että on tarkoituksenmukaisinta edellyttää Linnus-Lainesnevan tuotantoalueelta lähtevältä kuivatusvedeltä laatutaso perustason ja pintavalutuskenttä-/kosteikkopuhdistuksen jälkeen ympärivuotisena keskiarvona seuraavasti alkaen 3. vuotena ko. vesienkäsittelyrakenteiden käyttöönotosta.

Lähtevän veden pitoisuus 1.1.2018 alkaen:

	Pintavalutuskenttä	Kosteikko
Kiintoaine (mg/l)	6	10
Kokonaisfosfori (µg/l)	65	80
Kokonaistyyppi (µg/l)	1 900	2 000

Kasvillisuuskentän 3 valuma-alue on pieni (2,0 ha) ja kentän pinta-alan osuus sille kohdistuvan valuma-alueen pinta-alasta huomattavasti ohjearvoja suurempi (75 %), joten erillistä päästötarkkailua ko. kentällä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi. Näin ollen kasvillisuuskentältä 3 lähtevälle vedelle ei esitetä pitoisuuden raja-arvoja.

Kasvillisuuskentän 4 valuma-alue on pieni (1,5 ha) ja kentän pinta-alan osuus sille kohdistuvan valuma-alueen pinta-alasta huomattavasti ohjearvoja suurempi (20 %), eikä erillistä päästötarkkailua tai pitoisuuden raja-arvoja ko. kentälle katsota tarkoituksenmukaisiksi.

Pintavalutuskentälle 1 ja kosteikolle 2 esitetyt pitoisuuden raja-arvot perustuvat Linnus-Lainesnevan omiin päästötarkkailutuloksiin ja laajaan Pöyry Finland Oy:n (2014) selvitykseen ”Turvetuotantoalueiden ominaiskuormitusselvitys 2008-2012”, jossa on esitetty laskelmat eri vesienkäsittelyrakenteilla varustettujen tuotantoalueiden keskimääräisestä veden laadusta vuosina 2008-2012.

Jos luvassa asetettavat pitoisuusrajat tuotantoalueen vesiensuojelurakenteille eivät toteudu kahtena peräkkäisenä tarkkailuvuotena, luvan hakijan on tehtävä selvitys ja tehostamissuunnitelma toteutusaikatauluineen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

### **Toiminnan aloittamisluvan perustelut**

Vapo Oy hakee toiminnanaloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta Linnus-Lainesnevan toiminnassa olevalle turvetuotantoalueelle. Hakijalla on tarve toiminnan jatkamiseen keskeytyksettä, koska käytössä olevista turvevaroista on nykyisellään puutetta ja turpeen kysyntä talousalueella on pysyvää. Haetun luvan myöntämiselle on siis perusteltu syy. Hakija esittää vakuudeksi viiden tuhannen (5 000,00) euron vakuutta, joka voidaan asettaa omavelkaisena takauksena.

## HAKEMUKSEN KÄSITTELY

### Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 3.11.2016 ja 10.11.2016 luontoselvityksellä, happamia sulfaattimaita koskevalla selvityksellä, tiedoilla lähialueen kaivoista sekä ojien kunnostuksia koskevilla tiedoilla. Tiedot on kuvattu tarkemmin Hakemuksen sisältö -osassa.

### Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Kurikan ja Seinäjoen kaupungeissa sekä Ilmajoen kunnassa 20.1.–20.2.2017 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutus, hakemuksen tiivistelmä sekä keskeisimmät hakemusasiakirjat on julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa ja kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 23.1.2017 JP-Kunnallissanomat -lehdessä. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Kurikan kaupungilta, Seinäjoen kaupungilta, Ilmajoen kunnan ja Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisilta sekä Kurikan kaupungin ympäristönsuojelu-, ja terveydensuojeluviranomaiselta.

### Lausunnot

- 1) Etelä-Pohjanmaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on huomauttanut, että Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) käytettävissä olevien tietojen mukaan selvitysalueilla tai niiden läheisyydessä ei ole erityisiä luontoarvoja.

ELY-keskukseen on tullut viime vuosina runsaasti yhteydenottoja tuotantoalueen laskuojien kunnostamistarpeesta. Vapo Oy on hakemuksen mukaan osallistunut tiettyjen laskuojien kunnossapitoon vuonna 2014 50-100 %:n osuuksilla. Lisäksi Vapo Oy on osallistunut 6000 e kertakorvauksella Ojaluoman kunnostushankkeeseen. Turvetuotanto aiheuttaa kuitenkin myös jatkossa liettymiä alapuolisiin ojiin. Ympäristöluvassa tulisi määrätä tavanomaista tarkemmin laskuojien kunnossapidosta ja kustannusosuuksista (YSL 68 § ja 158 §).

Alle 500 metrin päässä tuotantoalueen reunasta sijaitsee kymmenen asuinrakennusta pääasiassa Linnusnevan ympärillä. Lähin asuinrakennus on 180 m päässä. Tuotantoa tulee rajata vähintään tuulirajoituksilla siten, ettei tuotannosta aiheudu kohtuutonta haittaa vapaa-ajan tai vakituiselle asutukselle. Melu- ja pölytarkkailu on suoritettu selvitysmenettelynä. Selvitysmenettelyn tuloksia ei ole toistaiseksi määrätty raportoitavaksi ELY-keskukselle. Vapo Oy:n uusi melu- ja pölytarkkailuohjelma on hyväksyttävänä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

Siinä on esitetty Linnus-Lainesnevalle aistinvaraista selvitysmenettelyä.

Aiemman ympäristöluvan mukaan laskuojaan 3 johdettavat vedet on käsiteltävä vähintään 2,02 ha:n suuruisella pintavalutuskentällä. Vapo Oy on 12.3.2012 esittänyt ELY-keskukselle 5,5 ha:n pintavalutuskentän rakentamista ja laskuojan siirtämistä pintavalutuskentän eteläpäähän. ELY-keskus on 16.4.2013 hyväksynyt suunnitelman. Kun kenttää rakennettiin 2014, Vapo Oy on esittänyt 8.4.2014 ELY-keskukselle, että kentän vedet johdettaisiin ympäristöluvan mukaisesti pintavalutuskentän pohjoispuolen ojaa ja laskuojaa 3 pitkin Ojajärveen. ELY-keskus on hyväksynyt esityksen 21.10.2014. Valmistuneen kentän tarkastus on pidetty 7.1.2015. Kentän rakenteet olivat suunnitelman mukaiset. Päivitetyt suunnitelmakartat on toimitettu ELY-keskukselle 12.8.2015. Vapo Oy esittää ympäristölupahakemuksessa toiminnan jatkamista nykyisillä vesienkäsittelyrakenteilla. Laskuojan 3 sijaintia on kuitenkin muutettu aiemmasta siten, että vedet eivät laskisi enää Järvikyläntien eteläpuolelle vaan kääntyisivät jo sitä ennen Ojaluomaan. ELY-keskuksella ei ole tähän huomauttamista. Pintavalutuskentän 1 pinta-ala olisi mahdollisten lisäalueiden käyttöönoton jälkeen 4,5 % valuma-alueesta (142,4 ha). Valmistumisvuonna (2015) kentältä lähtevän veden kiintoainepitoisuus (14 mg/l) oli yli kaksinkertainen ominaiskuormitussoiden keskimääräiseen vedenlaatuun verrattuna. Samoin keskimääräinen kokonaistyyppipitoisuus (1 496 µg/l) ja COD<sub>Mn</sub>-arvo (64 mg/l O<sub>2</sub>) olivat suuremmat kuin ominaiskuormitussoilla. Kentän kiintoaine- ja ravinnereduktiot olivat hyvät. Vuoden 2016 tarkkailuraportti valmistuu maaliskuussa 2017. Tulokset tulisi ottaa huomioon lupaharkinnassa.

Kosteikko 2 sekä kasvillisuuskentät 3-4 on rakennettu vanhalle tuotantoalueelle. Kosteikon 2 pinta-ala on 5,8 % valuma-alueestaan (95,8 ha), kasvillisuuskenttä 3 on 75 % valuma-alueestaan (2,0 ha) ja kasvillisuuskenttä 4 on 20 % valuma-alueestaan (1,5 ha). Näistä rakenteista vain kosteikkoa 2 on tarkkailtu. Vuonna 2015 vuosikeskiarvona kiintoaineen (8,9 mg/l), kokonaistyyppien (1 430 µg/l) ja kokonaisfosforin (57 µg/l) pitoisuudet olivat korkeammat kuin ominaiskuormitussoilla keskimäärin. COD<sub>Mn</sub>-arvo oli keskitasoa.

Vuosittainen kuormituslaskenta on perustunut pääosin muiden soiden ominaiskuormituslukuihin. Vuosina 2014-2015 kuormituslaskenta on perustunut omaan päästötarkkailuun, mutta käytetty ominaiskuormitussoiden keskivalumia, jotka eivät huomioi paikallisia sateita. Hakemuksen kuormitusarvio perustuu pääosin Pöyryn ominaiskuormitus selvitykseen (2014). Sen mukaan tuotantoalueen arvioidut vuosittaiset bruttopäästöt tulevat olemaan 51 kg fosforia, 1 700 kg typpeä ja 7 500 kg kiintoainetta. Arvio päästöjen aiheuttamasta vuosittaisesta orgaanisen aineen hapenkulutuksesta (COD<sub>Mn</sub>) bruttoarvona on 45 000 kg O<sub>2</sub>. Ojaluoman vesi on erittäin rehevää, tummaa ja sameaa humusvettä. Vesistöä kuormittaa turvetuotannon lisäksi maa- ja met-



sätalous sekä mm. haja-asutuksen pistekuormitus. Vesistö kuormittavat voimakkaasti alapuolista Seinäjokea.

Ojaluomaa ei ole pienen koon vuoksi vesienhoidossa erikseen huomioitu. Periaatteessa vesistöä koskee kuitenkin samat tilatavoitteet kuin isompiakin vesistöjä. Mikäli oja luokiteltaisiin, olisi sen ekologinen tila hyvin heikon vedenlaadun, voimakkaan kuormituksen sekä mm. uomien perkausten vuoksi lähinnä huono. Seinäjoen alaosan tavoitteena on hyvän ekologisen tilan saavuttaminen vuoteen 2021 mennessä. Hyvän tilan saavuttaminen vesistöissä edellyttää ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämistä kaikkien kuormittajien osalta. Seinäjoen tilan parantaminen edellyttää Ojaluoman tilan parantamista.

Linnus-Lainesnevalla ei ole tällä hetkellä käytössä jatkuvatoimista virtaamamittausta. Hakija on esittänyt jatkuvatoimista virtaamanmittausta pintavalutuskentältä 1. Kosteikon 2 virtaama mitattaisiin näytteenoton yhteydessä. Hakija esittää vesinäytteenottoa pintavalutuskentän ja kosteikon alapuolelta kesällä kahdesti viikossa ja talvella 2 kk välein. ELY-keskus katsoo, että esitetty tarkkailutiheys on riittävä. Koska kenttien toimivuudesta ei ole vielä riittävästi tietoa, tulee näytteet ottaa ainakin aluksi sekä ylä- että alapuolelta. Näytteenottoa voidaan myöhemmin tulosten perusteella vähentää. Vesistötarkkailua voidaan jatkaa Ojaluomasta (yp ja ap).

Hakija esittää, että pintavalutuskentältä lähtevän veden pitoisuus olisi 1.1.2018 alkaen kiintoaineen osalta korkeintaan 6 mg/l, fosforin 65 µg/l ja typen 1 900 µg/l. Kosteikolle 2 hakija esittää rajoiksi 10 mg/l, fosforin 80 µg/l ja typen 2 000 µg/l. Kentille 3 ja 4 ei esitetä raja-arvoja eikä tarkkailua. Nyt esitetyt pitoisuusrajat ovat osin suurempia kuin tuotantoalueella jo saavutetut arvot. Asetettavien raja-arvojen on oltava vesiensuojelullisesti perusteltuja ja perustuttava suunnitellusti toimivien vastaavilla vesienkäsittelyrakenteilla varustettujen tuotantoalueiden arvoihin.

Hakemuksen mukaan sulfidiriskialue sijoittuu lohkojen 4, 8 ja 9 alueelle. Riskialueella ojien kaivamisesta ja niiden kunnossapidosta on annettava tarvittavat määräykset happamoitumisen ehkäisemiseksi. Lohkon 4 sulfidiriskialueen osalta on toimitettava tarkempi toimintasuunnitelma Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle, kun turvetta on jäljellä riskialueen matalimmassa kohdassa noin 1,5 m tai alueella on muutoin tarvetta kaivaa kivennäismaahan saakka. Lohkojen 8 ja 9 osalta on toimittava samoin, mikäli niille myönnetään ympäristölupa.

Hakemuksen mukaan Vapo Oy:n omistamat alueet saatetaan uuden maankäyttömuodon piiriin kahden vuoden kuluessa tuotannon päätymisestä, kasvittumisen jälkeen. Suurin osa Linnus-Lainesnevan tuotantoalueesta on kuitenkin vuokra-alueita. Vuokrasopimusten päättymisen kesken tuotantoajan tai jälkihoidon aikana aiheuttaa ongelmia. Toiminnanharjoittajan on varmistuttava vuokrasopimusten jatkosta jälkihoidon päättymiseen saakka.

Koska kyseessä on vanha, jo käytössä oleva tuotantoalue, ei tuotannon jatkuminen sinänsä lisää kuormitusta Kyrönjoen vesistöön nykyiseen verrattuna. Koska haitallisia vaikutuksia on kuitenkin ollut nähtävissä ja koska Kyrönjoki on vedenhankintavesistö, on vesiensuojelun oltava parasta mahdollista laatua. Tämä edellyttää vesiensuojelurakenteiden tarkkailua ja kunnossapitoa sekä etenkin ääritilanteisiin, kuten rankkasateisiin varautumista. Erityistä huomiota on kuitenkin kiinnitettävä erityisesti kiintoaine- ja humuspäästöihin (COD) ja niiden vähentämiseen. Mikäli pitoisuudet ylittyvät runsaiden sateiden tai tulvan aikana, on hakijan selvitettävä syyt sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toiminnan aloittamislupaa haetaan vanhalle tuotannossa olevalle alueelle (206,2 ha). Toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta koskeva pyyntö on perusteltu jo tuotannossa olevalla alueella. Aloittamisluvan myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ympäristöluvassa määrätyt vesienkäsittelyrakenteet tulee olla valmiit ennen toiminnan aloittamista.

- 2) Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen** on todennut, että turvetuotannon jatkaminen jo olemassa olevalla alueella on Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan suunnittelumääräysten ja soiden kestävän käytön periaatteiden mukaista. Maakuntakaavan turvetuotantoa koskevan suunnittelumääräyksen mukaan Kyrönjoen turvetuotannon vesistövaikutukset on huomioitava siten, että kokonaiskuormitus pysyy nykyisellä tasolla. Tämä voidaan saavuttaa, kun turvetuotannon kuivatusvedet käsitellään riittävän tehokkaasti.

Turvetuotantoalueella on ELY:n eli valvontaviranomaisen tarkastuksissa todettu puutteita vuonna 2011 ja vuonna 2012 niitä oli korjattu. Puutteita oli havaittu mm. laskuoja 3:een johtavien vesienkäsittelyrakenteiden osalta. Toiminnan jatkuessa on huomioitava, että seuraavat asiat on huolehdittu kuntoon: Kaikki tuotantoalueen kuivatusvedet on johdettava virtausta säätelevän patorakenteen kautta laskeutusaltalle. Kaikkien laskeutusaltaiden purkupäässä tulee olla sihdeillä varustetut putkipadot. Pintavalutus kentän penkereitä on vahvistettava oikovirtausten estämiseksi. Nämä valvonnassa huomioidut asiat on oltava kunnossa, ennen kuin toimintaa alueella voidaan jatkaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tuotantoalueen alapuolisten ojien kuntoon on kiinnitettävä huomiota. Toiminnanharjoittajan on omalta osaltaan huolehdittava, että ojat toimivat eikä vettymishaittaa aiheudu alapuolisille maanomistajille. Ojien kunnan huolehtimiseen on osallistuttava, kun siihen katsotaan olevan vesistövaikutukset huomioiden tarve. Lupamääräykset laskuojien kunnossapitoon liittyen on syytä tehdä YSL:n 68 §:n ja 158 §:n mukaisesti. Vaikutusosuus on myös määriteltävä lupakäsittelyssä vanhat kuormitukset huomioiden. Näin vältetään mahdolliset riitatapaukset alapuolisten ojien kunnossapidosta.

Vesienkäsittelyrakenteiden kuntoa ja toimivuutta tulee tarkkailla jatkuvasti Ojaluoman ja sen alapuolisen Seinäjoen välittömän läheisyyden vuoksi. Pintavalutuskenttien mahdolliset ohivirtaamatilanteet on korjattava välittömästi, mikäli niitä havaitaan. Kasvillisuuskentät turvetuotannosta poistuneilla alueilla eivät välttämättä toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Niiden kasvittumista on edesautettava tai vesi on saatava kentällä viipymään tai kasvillisuuden tai rakenteiden avulla mutkittelemaan niin, että kentät toimivat kuten edellytetään.

Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut alueen läheisyydestä ilmoituksia pöly- tai meluhaitoista liittyen tuotantoalueen aiempaan toimintaan. Tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsee kuitenkin useita vapaa-ajan asumiseen tai vakituiseen asumiseen käytettävää rakennusta, joten tuotannon toiminta-ajat tulee suunnitella ja rajata siten, ettei tuotannosta aiheudu kohtuutonta haittaa vapaa-ajan tai vakituiselle asutukselle. Pölyn leviämisen vuoksi myös tuulensuunnat on huomioitava, kuten aikaisemmassakin luvassa.

Purkuojien kunnosta on kuitenkin tullut vuosien varrella yhteydenottoja. Ojaluoman ojitusyhtiö on tehnyt merkittäviä kunnostustoimia lähiuosina ja myös Vapo Oy on nyttemmin osallistunut niihin kertakorvauksella. Jatkossa on huolehdittava, ettei kunnostustarpeita synny kohta uudelleen. Laskuoja 3:een purkavien vesien kuntoa on syytä erityisesti tarkkailla.

Erityisesti Lainesnevan osalta happamien sulfaattimaiden esiintymisriski on paikoin merkittävä. Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että turvetuotanto ei aiheuta happamuuden lisääntymistä tuotantoalueen alapuolisissa vesistöissä. Sarkaojien ja niiden lietsyvennysten sekä tuotantoalueen muidenkin ojien kaivamista pohjamaahan asti tulee välttää. Laajennusalueet ovat nimenomaan tämän tuotannossa olevan Lainesnevan molemmin puolin, joten uusien alueiden tuotantoon valmistelussa on huomioitava riski happamista sulfaattimaista.

Turvetuotannon työmenetelmissä on korostettava huolellisuutta niiden kuin ulkopuolisten urakoitsijoiden osalta. Kääntämisessä ja karheamisessa on erityisen tärkeä huolehtia, ettei turvetta päädy mm. sarkaojiin. Käytävissä koneissa on oltava tätä estävät osat. Huolellisuus tässä vaiheessa pienentää vesiensuojelumenetelmien merkitystä ja tarvetta. Vastaava vaikutus on turpeen keräämisvaiheessa, kun huolehditaan, että käytetään esim. imupainevaunuja, joissa on asianmukaiset pölyn keräimet. Sarka- ja kokoojaojiin kertyy vähemmän kiintoainetta, jota sitten myöhemmin yritetään eri menetelmin ottaa kiinni. Samat menetelmät vähentävät myös turpeenoton pölyvaikutuksia ympäristöön.

Toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta koskeva pyyntö on perusteltu jo tuotannossa olevalla alueella, koska kyseessä

on toiminnan jatkaminen turvetuotantoalueella eikä aloittamisluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Vesienkäsittelyrakenteet tulee kuitenkin saattaa luvassa määrättävälle tasolle ennen toiminnan aloittamista.

- 3) Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen** on lausunnossaan todennut, että Linnus-Lainesneva on vanhaa turvetuotantoaluetta, joten toiminnan jatkaminen alueella ja pienten lisäalueiden sijoittaminen tuotantoalueen yhteyteen on valtakunnallisten tavoitteiden mukaista.

Hakijan ehdottamat vesiensuojelurakenteet ovat perusvesienkäsittelyrakenteiden lisäksi pintavalutuskentät (2 kpl), kasvillisuuskenttä ja kosteikko. Turvetuotantoalue tulee olemaan vielä pitkään tuotannossa ja alkuperäiset arviot alueen tuotantoajasta eivät ole pitäneet paikkaansa. Alueelta aiheutuvan kuormituksen laskemisen tarkentumiseksi ja tarkkailunäytteiden tueksi tulee harkita jatkuvatoimisen virtaamamittauksen perustamista alueelta lähtevälle jätevedelle. Tuotannosta tulevan kuormitustiedon lisääntyessä alueen vesiensuojelurakenteiden toimivuus myös tarkentuu ja puutteisiin on mahdollista puuttua valvonnan yhteydessä, mikäli niitä havaitaan.

GTK:n sulfidiselvityksen mukaan tuotantoalueella todetut sulfaattimaat ovat kaikki hapettumattomia, jolloin niiden mahdollinen kuivatus voi aiheuttaa maaperän ja vesistöjen happamoitumisriskin. Sulfidipitoisten maiden käsittelyssä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta. Sulfidirikialueelle ojien kunnossapidosta tulee antaa tarvittavat määräykset happamoitumisen ehkäisemiseksi. Määräykset tulee antaa myös sulfidipitoisten maiden turvallisesta käsittelystä sekä happamien vesien mahdollisesta käsittelystä ennen johtamista alapuoliseen vesistöön. Alueen jälkihoidossa ja -käytössä tulee ottaa huomioon happamoittavat vaikutukset ja siihen soveltuvat jälkikäyttömuodot.

Tuotannolle aikaisemmin asetetut rajoitukset pölyämisen ehkäisemiseksi tulee ottaa huomioon myös uutta lupaa käsiteltäessä. Turvetuotanto ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa alueen asutukselle.

Uusille alueille tehdyn direktiivilajiselvityksen mukaan viitasammakon esiintyminen turvetuotantoalueiden heinittyneissä ojissa on mahdollista, mikäli niissä riittää vettä läpi lisääntymiskauden. Selvitysalueilla ei ole todettu viitasammakolle potentiaalisia kutualueita. Merkittävää haittaa ei lajille kuitenkaan arvioida selvityksen mukaan kohdistuvan, mikäli viitasammakkoa esiintyy tuotantoalueen ojissa. Alueelle tehtyjen luontoselvitysten mukaan uudet tuotantoon suunnitellut alueet (yhteensä 7,4 ha) soveltuvat tuotantoon.

Lupaviranomaisen tulee antaa tarkat lupamääräykset koskien jätevesien johtamista turvetuotantoalueelta sekä laskuojien kunnossapidosta YSL 158 § ja 68 §:n mukaisesti. Asia ei ole niin laaja, ettei sitä kyseis-

ten lainkohtien mukaisesti voisi ratkaista luvan yhteydessä riittävän tarkasti.

## Muistutukset ja mielipiteet

### 4) Ojaluoman ojitussyhteisö

Vapo Oy:n tuotantoalue liittyy välittömästi Ojaluoman laskeuma-alueeseen. Tällä perusteella ojitussyhteisö edellytti, että Vapo Oy osallistuu Ojaluoman ojitushankkeen kustannuksiin. Vapo Oy:n edustajien kanssa kävimme kaksi neuvottelua. Vaikeutena oli, että ojitusyhtiön edustajilta puuttuu asiantuntemus tällaisiin kysymyksiin. Ensimmäisen neuvottelun jälkeen Vapo Oy:n ”tarjous” oli 3000,00 euroa, jonka ne myöhemmin nostivat 6000,00 euroon, jonka yhteisö hyväksyi.

Vapo Oy:n taholta on 10.11.2016 annettu täydennys Linnus-Lainesnevan asiaan. Täydennyksessä on vedottu Ojaluoman hankkeeseen, jonka ojitussyhteisö on hyväksynyt. Käsityksemme mukaan ojitusyhtiön tapausta ei voida pitää minkään päätöksen perusteena, koska maksussa ei ole mitään asiantuntemusta. Ainut peruste on Vapon tarjous. Näyttää siltä, että Vapo Oy on jälkikäteen laskenut euro määrälle jonkin perusteen eli 5% valuma-alueesta. Etukäteen perustetta ei esitetty eli jälkikäteen laskettu peruste on jätettävä omaan arvoonsa. Vapo Oy käyttää tietenkin kaikki tilanteet ja laskelmat hyväkseen, jotka ovat heille positiivisia.

Kokemuksemme perusteella aluehallintoviraston päätöstä tehdessään tulisi tarkemmin ottaa kantaa siihen mihin kustannuksiin Vapo Oy:n tulisi osallistua. Esimerkiksi Vapon tapauksessa heidän taholtaan pyydettiin esittämään monta kertaa karttoja alueesta ja uomista, joita turvealue rasittaa. Heillä on varmasti paljon paremmat tiedot ja kartat, kun ojitussyhteisöllä. Aluehallintoviraston tulisi lupapäätöksen yhteydessä ottaa kantaa siihen minkä ojien kustannuksiin Vapon tulisi osallistua. Nyt se jää täysin maallikkojen neuvoteltavaksi eli henkilöiden, joille asia tulee ensimmäisen ja ainoan kerran vastaan elämässään. Samalla tulisi määritellä peruste, jolla turvealueitten kustannusosuus määritellään. Nykyisissä päätöksissä asia sivuutetaan maininnalla, että luvanhakijan on osallistuttava ojitushankkeen perkaus- ja kunnossapitokustannuksiin eli ojitusyhtiöitten tehtäväksi jää arvioida/määritellä mikä on tässä tapauksessa Vapo Oy:n osuus.

Tällä hetkellä Ojaluoman ojitussyhteisön kannalta olisi tärkeä saada peruste, jolla Vapo Oy:n tulisi osallistua uomien tulevaan kunnossapitoon. Alueen uomat on kaivettu ja kunnostettu pääosin 1960 – 1980 luvuilla. Uomat kaivettiin ja kunnostettiin valtion toimesta. Vesilain mukaan ojien kunnossapito jäi ojitusyhtiöitten vastuulle, mutta käytännössä ojien kunnossapito on jäänyt tekemättä. Aluehallintoviraston Vapoa koskevissa päätöksissä näyttää olevan vain maininta, että osakeyhtiön on osallistuttava kunnossapitokustannuksiin ilman mitään perustetta eli ojitussyhteisön tehtäväksi jää neuvotella Vapo Oy:n kanssa heidän

osuudestaan. Huomioon ottaen osapuolet ojitusyhteisön tehtävä on kohtuuton.

Vesilain mukaan ojitusyhteisön tehtävä on pitää huolta ja pitää kaiveutut ja peratut ojat kunnossa. Kun olemme kyselleet mitä ojien kunnossapitomääräys sisältää, mistään emme ole saaneet asiaan vastausta. Olemme omatoimisesti laatineet tulevaa kunnossapitoa varten toimintasuunnitelman. Suunnitelman laatimisessa oli ongelmana se, että tilanomistajille ei voida osoittaa mitään velvoitteita, koska kunnossapito on ojitusyhteisön vastuulla.

Tällaisen lupahakemusprosessin yhteydessä pitäisi käsitellä kaikki asiat yhdellä kertaa, että näitä asioita ei tarvitsisi neuvotella ja käsitellä asiantuntemattomien organisaatioiden.

Ennen varsinaista Ojaluoman ojitusyhteisön hanketta on Linnus-Lainesnevalla kunnostettu laskuojia Vapo Oy:n toimesta. Laskuojat laskevat samoihin uomiin, joihin Ojaluoman ojitushankkeen ojat laskevat. Ojitusyhtiön toimesta on toimitsijoille hyväksytty ojalinjastojen kunnossapitosuunnitelma. Aikaisemmin ojien huolto- ja kunnossapito on laiminlyöty siitä huolimatta, että vesilain velvoitteet ovat olleet voimassa.

Vapon toimesta on vuonna 2014 kunnostettu mm. kolme (3) laskuojaa. Ojien 1 ja 3 kaivun on Vapo Oy maksanut kokonaan ja 2 ojan kaivun kustannuksista 50 %. Ojien pituudet ovat: oja 1 noin 610 m, oja 2 noin 720 m ja oja 3 noin 600 m. Näitä ojalinjastoja rasittavat pääosin turvetuotannon toimenpiteet, jota myös Vapo Oy:n toimenpiteet tukevat.

Edellä esittämillämme näkemyksillä esitämme, että ympäristölupapäätöksessä edellytettäisiin, että liitetiedoston uomien 1 ja 3 kunnossapito tulisi tehdä Vapo Oy:n toimesta. Uoman 2 hoitokustannuksiin Vapo Oy:n velvoite tulisi olla 50 %.

Ympäristölupapäätöksessä tulisi muilta osin tarkemmin määritellä mikä on Vapo Oy:n osuus uomien kunnossapitoon, koska suunnitelmassa metsille ja turvealueille ei ole hyötyosuuksia määritelty.

**5) Asak Sonap Ky (Kulmakorpi, 164-411-2-20 ja Kulmakorpi 743-401-18-219)**

Vapo Oy:n ympäristölupahakemus ja tuotannon aloittamislupa on hylättävä.

Kurikan kaupungissa sijaitseva tila (Kulmakorpi 164-411-2-20) on rakennettu ja siellä on menossa rakennuksen peruskorjaushanke. Kohde sijaitsee noin 100 metrin päässä Vapo Oy:n turvetuotantoalueesta. Hakija on tahallisesti jättänyt hakemuksessaan lausumatta kiinteistöstä ja sille aiheutuvasta jatkuvasta pöly- ja tuotantometelihaitasta. Haki-

ja ei ole lisäksi sanallakaan maininnut kaivosta, joka on pilattu aikaisemmillä toimilla.

Tilat (164-411-2-20 ja 743-401-18-219) mainitaan asianosaisluettelossa, missä on maininta tilojen halki kulkevasta laskuojasta 5. Vapo Oy on vuosikausia työntänyt turvemönjäänsä laskuojaan 5 ja nyt, kun oja on kuraa täynnä, katsoo hakija, ettei enää käytä kyseistä laskuojaa 5 eikä eleelläkään tuo esiin, että hakijan tulisi osallistua laskuojan ennallistamiseen.

Koska hakija on jättänyt hakemuksestaan kokonaisuudessaan ja ilmeisen tahallisesti pois arvion tiloille aiheutuvasta vahingoista ja haitoista, asian käsittely tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi ja em. tilojen osalta tulee arvioida hakijan osallistumisvelvollisuus laskuojan 5 kunnostukseen ja ennallistamiseen.

Hakemuksen tulisi lisäksi sisältää puolueettoman asiantuntijan tekemä arvio niistä Vapolle kuuluvista maksusuoritteista ja maksuvelvollisuuksista, jotka syntyvät Ojaluoman vesistöön hakijan toiminnan saamasta hyötyalueesta. Hakijan turvetuotanto kuormittaa jo ennestään huonolaatuisten vesistöjen ravinnekuormia ja tästä syystä on Vapolle määrättävä prosenttiosuutensa mukainen maksuvelvoite vesistöjen ja laskuojien perkaus- ja ennallistamiskustannuksista. Aikaisempien turvetuotantolupien osuus kustannuksiin osallistumisesta on määrättävä jo luvassa, koska on ilmennyt, että Vapo Oy ei halua osallistua ojien perkauksiin miltään osin. Niiltä osin kuin Vapo Oy ilmoittaa osallistuneensa Ojajärven ojitusyhteisön perkaushankkeeseen 6 000 eurolla ei ole miltään osin oikeudenmukaisessa suhteessa hakijan ojitusyhteisölle aiheuttamiin vahinkoihin.

Aloittamislupaa ei ole perusteltua myöntää ennen kuin hakemus on lainvoimaisesti kokonaan ratkaistu.

## Hakijan vastine

### 1) **Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus**

Hakija voidaan velvoittaa laskuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostustarve johtuu turvetuotannon kuivatusvesien johtamisesta. Mikäli luvan voimassaoloaikana käynnistetään alapuolisen vesistön kunnostushanke Linnus-Lainesnevan vaikutusalueella, hakija voi osallistua siihen vaikutusosuudellaan edellyttäen, että vaikutusosuusselvitys laaditaan riippumattoman asiantuntijatahon toimesta ja hanketta hallinnoi alueellinen ELY-keskus (viranomainen). Vaikutusosuusselvityksessä on huomioitava kaikkien maankäyttömuotojen ja ko. alueen toimijoiden vaikutusosuus.

Etukäteen ei ole mahdollista ottaa kantaa tulevana luvan voimassaoloaikana mahdollisesti toteutettaviin kunnostuksiin, koska hakijan vaikutusosuus riippuu mm. siitä, mihin uomaan ja mille osuudelle kunnostus kohdistuisi. Vaikutusosuuden määrittäminen edellyttää tapauskohtaista harkintaa.

Linnus-Lainesnevan aiemman toiminnan osalta hakija toteaa, että kunnostuksiin on osallistuttu ympäristöluvan määräysten mukaisesti ja viittaa kohdassa 3. esittämäänsä.

Hakijan tiedossa ei ole pöly- tai meluvalituksia kuluneelta lupakaudelta. Hakija katsoo, että turvetuotantoa voidaan aiemman luvan (hakemuksen liitekohta 1.) tuulirajoitukset huomioiden Linnus-Lainesnevalle jatkaa aiheuttamatta asutukselle kohtuutonta haittaa pölyn muodossa. Tuulirajoitusalueet on esitetty kartalla hakemuksen liitekohdassa 4. Hakijan näkemyksen mukaan tuotantotoimia voidaan kuitenkin tehdä myös tuotantoalueen pohjoisosan rajoitusalueella klo 22 - 7 välisenä aikana edellyttäen, että melutaso ei asuinrakennusten pihapiirissä tuona aikana ylitä 40 dB (LAeq).

Mikäli selvitysmenettelyn yhteydessä saadaan haittailmoitus melusta tai pölystä, tehdään siitä ilmoitus ELY-keskukselle Tyvi VAHTI-palvelun kautta, ja haittailmoitus kirjataan myös hakijan omaan järjestelmään.

Linnus-Lainesnevan pintavalutuskentältä 1 lähtevän veden kiintoainepitoisuuden vuosikeskiarvoa (2015) nostaa yksi, 12.3.2015 mitattu poikkeuksellisen korkea kiintoainepitoisuus (86 mg/l). Muutoin lähtevän veden kiintoainepitoisuus on ko. vuonna ollut pintavalutuskentälle tavanomaisella tai hyvällä tasolla. Kuten kuormitustarkkailuraportissa mainitaan, poikkeuksellisen korkea kiintoainepitoisuus johtunee alueella tehdyistä kaivuutöistä. 2015 pintavalutuskentältä lähtevän veden kokonaistyyppipitoisuus on ollut vuosikeskiarvona 1 476 µg/l, mikä on hieman suurempi mutta samaa suuruusluokkaa kuin ominaiskuormitussoilla keskimäärin. Vuoden 2015 päästötarkkailutulokset Linnus-Lainesnevan vesienkäsittelyrakenteilta on esitetty hakemuksen liitekohdassa 5. Uusi pintavalutuskenttä on otettu käyttöön tammikuussa 2015.

Liitteenä 1. on ote 2016 päästötarkkailuraportin luonnoksesta Linnus-Lainesnevan osalta. Vastineen laadintahetkellä päästötarkkailuraporttia ei ole vielä julkaistu. Vuoden 2016 päästötarkkailutulosten perusteella (lähtevän veden laatu ja puhdistustehot) pintavalutuskenttä on toiminut hyvin, etenkin kun huomioidaan, että se on otettu käyttöön melko hiljattain.

Kosteikon 2 lähtevän veden pitoisuudet ovat 2015 tarkkailutulosten perusteella olleet samaa suuruusluokkaa kuin kosteikkokohteilla (n=12) keskimäärin (hakemuksen liitekohta 5, ote "Turvetuotannon päästötarkkailu 2015", s. 117, Taulukko 137). Kosteikon puhdistustehoon 2015 tarkkailutulosten perusteella ollut hyvä.

Vuoden 2016 tarkkailutulosten mukaan kosteikon 2 puhdistusteho on ollut hyvä. Kosteikolta lähtevän veden kiintoainepitoisuus on ollut vuositasolla keskimäärin 17 mg/l. Keskiarvoon vaikuttavat etenkin 22.3. ja 13.4. näytteenotokertojen korkeat pitoisuudet, joihin osaltaan ovat voi-



neet vaikuttaa helmi-maaliskuussa 2016 loholla 7 tehdyt sarkaojien kaivuutyöt, kuten hakemuksen liitteessä 5.2 on esitetty. Ennen kosteikkoja 3 sijaitseville laskeutusaltaille 9 ja 10 on tehty parannustöitä elokuussa 2016. Altaiden penkat on muotoiltu, lannoitettu ja kylvetty sortumien ehkäisemiseksi. Parannustöiden voidaan olettaa jatkossa vaikuttavan veden kiintoainepitoisuutta pienentävästi.

Hakija on esittänyt pintavalutuskentältä 1 ja kosteikolta 2 lähtevälle vedelle pitoisuuden raja-arvoja, jotka osaltaan varmistavat Linnus-Lainesnevan vesienkäsittelyn riittävän ja hyvän tason.

Vuonna 2016 kosteikon 2 kuormituslaskennassa on käytetty Amerikannevan (Seinäjoki) kosteikon valumia, ja pintavalutuskentän 1 kuormituslaskennassa Pynttärinnevan (Alavus, Kuortane) pintavalutuskentän valumia.

Vuoden 2014 kuormituslaskennassa on käytetty alueen F (Etelä-Pohjanmaa) ominaiskuormitussoiden (Sammatinneva, Seinäjoki; Iso-Korvaneva, Jalasjärvi; Palloneva, Kauhajoki, Jalasjärvi, Kurikka; Riihineva, Alavus) keskivalumia, joten paikalliset olosuhteet tulevat mahdollisimman hyvin huomioiduiksi. Myös 2015 kuormituslaskennassa on käytetty alueen F soiden keskivalumia. Ko. alueen ominaiskuormitussoita 2015 olivat Palloneva, Sammatinneva, Riihineva, Pynttärinneva ja Korvaneva. Kuten lausunnossakin on todettu, hakija on esittänyt Linnus-Lainesnevan pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle jatkuvatoimista virtaaman mittausta.

Seinäjokeen Linnus-Lainesnevan turvetuotannosta johtuvat vesistövaikutukset on arvioitu suhteessa vähäisiksi. Siten Linnus-Lainesnevan turvetuotannon jatkamisella ei vaarannettaisi vesimuodostuman vesienhoidon tilatavoitteita. Seinäjoen valuma-alueen soilta arvioidaan poistuvan tuotannosta vuoteen 2026 mennessä n. 860 ha nykyistä tuotantopinta-alaa. Tuotannon kestoon vaikuttavat mm. vuosittaiset tuotanto-olosuhteet (sää, muut poikkeusolosuhteet) ja turpeen menekki, joten tarkkaa arviota poistumista ei voida esittää. Kuitenkin poistumat tulevat osaltaan vähentämään turvetuotannon vesistövaikutuksia valuma-alueella.

Hakemuksessa vesienkäsittelyrakenteille esitetyt pitoisuuden raja-arvot perustuvat Linnus-Lainesnevan omiin päästötarkkailutuloksiin ja laajaan Pöyry Finland Oy:n (2014) selvitykseen "Turvetuotantoalueiden ominaiskuormitus selvitys 2008 - 2012", jossa on esitetty laskelmat eri vesienkäsittelyrakenteilla varustettujen tuotantoalueiden keskimääräisestä veden laadusta vuosina 2008 - 2012. Kuivatusvesien puhdistukselle on asetettava vaatimustaso, joka on varmuudella mahdollista saavuttaa tarvitsematta tarpeettomasti ryhtyä luvan voimassaoloaikana lupaa tai lupamääräyksiä muuttaviin menettelyihin. Koska tarkkailuvuosien välillä esiintyy vaihtelua, pitkäkestoisesti saavutettavia pitoisuusrajoja ei ole mahdollista asettaa täysin tarkasti, ja sen vuoksi tietty var-

muusmarginaali on syytä jättää. Kyseessä ovat enimmäispitoisuusrajat, jotka on tarkoitus alittaa.

Tuotannon päättyessä, niin omistus- kuin vuokra-alueellakin, Vapo Oy menettelee päättyneellä tuotantoalueen osalla ympäristöluvan määräysten mukaisesti eli tekee tarpeelliset ilmoitukset sekä toimenpidesitykset Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Hakija yhtyy lausunnon antajan näkemykseen siitä, että koska kyseessä on vanha, jo käytössä oleva tuotantoalue, ei tuotannon jatkaminen sinänsä lisää kuormitusta Kyrönjoen vesistöön nykyiseen verrattuna, ja että toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta koskeva pyyntö on perusteltu jo tuotannossa olevalla alueella.

Hakemuksessa esitetyt vesienkäsittelyrakenteet (pintavalutuskenttä 1, kosteikko 2, kasvillisuuskenttä 3 ja kasvillisuuskenttä 4) ovat valmiit ja käytössä, ja Linnus-Lainesnevan vesienkäsittelyn nykytilan osalta hakija viittaa hakemuksessa sekä hakemuksen liitekohdissa 4. ja 9. esittämäänsä.

## **2) Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen**

Hakija yhtyy lausunnon antajan näkemykseen siitä, että turvetuotannon jatkaminen jo olemassa olevalla alueella on Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan suunnittelumääräysten ja soiden kestävän käytön periaatteiden mukaista.

Linnus-Lainesnevan vesienkäsittelyrakenteiden nykytilan osalta hakija viittaa hakemuksessa sekä hakemuksen liitekohdissa 4. ja 9. esittämäänsä. Hakijan arvion mukaan Linnus-Lainesnevan tuotantotoiminnassa sovelletaan kaikilta osin ympäristön kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) sekä parasta käytäntöä (BEP).

Linnus-Lainesnevan aiemman toiminnan osalta hakija toteaa, että kunnostuksiin on osallistuttu ympäristöluvan määräysten mukaisesti. Länsi-Suomen ympäristölupaviraston lupapäätöksen (Nro 36/2006/4, Dnro LSY-2002-Y-374, annettu 7.4.2006, hakemuksen liitekohta 1) lupamääräyksen 15 mukaan luvan saajan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon siltä osin, kun kunnostustarve johtuu turvetuotantoalueen kuivatusvesien johtamisesta. Ojaluoman kunnostushankkeen osalta hakija viittaa vastineen kohdassa 5. esittämäänsä. Hakijan maksuosuus ko. hankkeessa on ojitusyhtiön edustajan hyväksymä. Lisäksi hakija on osallistunut yksittäisten maanomistajien kanssa sovittuihin ojien kunnostuksiin hakemuksen liitekohdassa 4.16 esitetysti. Linnus-Lainesnevan tulevaan toimintaan liittyvien kunnostusvelvoitteiden osalta hakija viittaa vastineen kohdassa 1. esittämäänsä.

Hakija on esittänyt pintavalutuskentältä 1 ja kosteikolta 2 lähtevälle vedelle pitoisuuden raja-arvoja, jotka osaltaan varmistavat Linnus-Lainesnevan vesienkäsittelyn riittävän ja hyvän tason.

Pölyhaittojen ehkäisemisen ja toiminta-aikojen osalta hakija viittaa hakemuksessa ja vastineen kohdassa 1. esittämäänsä. Hakijan tiedossa ei ole pöly- tai meluvalituksia kuluneelta lupakaudelta.

Hakija viittaa hakemuksen täydennyksessä 3.11.2016 esittämiinsä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi sulfidiriskialueella toimittaessa.

### **3) Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen**

Hakija yhtyy lausunnon antajan näkemykseen siitä, että Linnus-Lainesneva on vanhaa turvetuotantoaluetta, joten toiminnan jatkaminen alueella ja pienten lisäalueiden sijoittaminen tuotantoalueen yhteyteen on valtakunnallisten tavoitteiden mukaista.

Hakija on esittänyt Linnus-Lainesnevan pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle jatkuvatoimista virtaaman mittausta.

Hakija viittaa hakemuksen täydennyksessä 3.11.2016 esittämiinsä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi sulfidiriskialueella toimittaessa.

Pölyhaittojen ehkäisemisen osalta hakija viittaa hakemuksessa ja vastineen kohdassa 1. esittämäänsä. Hakijan tiedossa ei ole pöly- tai meluvalituksia kuluneelta lupakaudelta.

Viitasammakon osalta hakija viittaa täydennyksessä 3.11.2016 esittämäänsä. Turvetuotantoalueen ojat ovat turvetuotannon myötä syntyneitä turvetuotannon rakenteita, eivät viitasammakon luontaista elinympäristöä, ja ojat saattavat myös olla osan vuodesta kuivia tai vähävetisiä.

### **4) Ojaluoman ojitusyhteisö**

Kuten lausunnossa todetaan, Ojaluoman ojitusyhteisö on hyväksynyt Vapo Oy:n osuudeksi Ojaluoman ojitushankkeen kustannuksista 6000 euroa.

Vapo Oy:n edustajat (alueen ympäristöasiantuntija ja kiinteistöneuvottelija) ovat osallistuneet 4.4.2016 kokoukseen Ojaluoman ojitusyhtiön edustajien kanssa. Läsnä oli myös kaksi alueellisen ELY-keskuksen edustajaa, Seinäjoen ympäristöjohtaja ja Jalasjärven ympäristösihteeri. Vapo Oyille ei ole toimitettu kokouspöytäkirjaa. Kokouksessa on keskusteltu Vapo Oy:n osallistumisesta Ojaluoman kunnostukseen. Kokouksessa Vapo Oy esitti näkemyksensä, että Linnus-Lainesneva on pinta-alaltaan n. 5 % Ojaluoman valuma-alueesta, ja tätä pinta-alaosuutta voidaan käyttää osuuden määrittämiseen kunnostuskustannuksista. Paikalla ollut ELY-keskuksen edustaja vahvisti Vapo Oy:n osuuden pinta-alasta olevan edellä mainittu. 4.4.2016 neuvottelussa Vapo Oy:lle esitettiin, että Ojaluoman kunnostushankkeen kokonaiskustannusarvio on 80 000 €, josta valtio maksaa 60 %. Näin ollen pinta-alaperusteisesti laskettuna Vapo Oy:n osuudeksi (5 %) muodostuisi 4000 euroa.

Hakija viittaa hakemuksen täydennyksessä 10.11.2016 esittämäänsä. Vapo Oy on esittänyt Ojaluoman ojitusyhtiölle 6000 € suuruista kertakorvausta, ja esitys on hyväksytty Ojaluoman toimitsijamiesten kokouksessa 1.6.2016. Esityksen hyväksymisestä Vapo Oy:tä tiedotti 2.6.2016 sähköpostitse Ojaluoman ojitusyhtiön edustaja Vesa Mäkilola. Vapo Oy:n maksuosuus 6000 € on maksettu eräpäivänä 22.6.2016.

Linnus-Lainesnevan tulevaa toimintaa koskevien kunnostusvelvoitteiden osalta hakija viittaa vastineen kohdassa 1. esittämäänsä.

Laskuojien kunnostuksiin liittyen viittaa hakija hakemuksen liitekohdassa 4.16, vastineen kohdassa 5. sekä soveltuvin osin vastineen kohdassa 1. ja 3. esittämäänsä. Lisämuistutuksessa mainitut laskuojien kunnostukset ovat yksittäisiä maanomistajien kanssa sovittuja kunnostuksia. Vaikutusosuuden määrittäminen edellyttää tapauskohtaista harkintaa, ja siinä on huomioitava kaikki maankäyttömuodot.

#### **5) Asak Sonap Ky**

Muistutuksessa mainitut kiinteistöt 164-411-2-20 ja 743-401-18-219 sijaitsevat Lainesnevan pohjoispuolella ja ne on esitetty hakemuksen liitekohdan 12.2 maanomistajakartalla 2 (numerot 80 ja 81). Kiinteistöjen tiedot hakemuksessa ovat Maanmittauslaitoksen aineistosta, ja omistajat ja heidän yhteystietonsa väestötietojärjestelmästä (viimeksi mainittujen toimittaja on Bisnode Oy).

Molempien em. kiinteistöjen omistustiedot on tarkistettu 4.4.2017 kiinteistötietopalvelun omistajatiedoista (liite 2.) sekä lainhuutotodistuksista. Molempien mukaan kiinteistöt 164-411-2-20 ja 743-401-18-219 omistaa Böyröo-Production Kb. YTJ:n (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä) mukaan Böyröo-Production Kb on poistettu kaupparekisteristä.

Ko. kiinteistöjen rakennustiedot on hakemusta ja sittemmin vastinetta laadittaessa tarkistettu normaalin lupahakemuskäytännön mukaisesti Maanmittauslaitoksen kiinteistötietopalvelun kautta saatavista väestötietojärjestelmän rakennustiedoista. Em. tietojen mukaan kiinteistöillä ei ole rakennuksia. Kuten hakemuksessa on esitetty, alle 500 m etäisyydellä tuotantoalueen reunasta sijaitsevien rakennusten käyttötiedot perustuvat väestötietojärjestelmän rakennustietoihin. Näille väestötietojärjestelmän mukaisille asuinkiinteistöille on kaikille lähetetty kaivokyselyt, jotka on esitetty hakemuksen täydennyksen 3.11.2016 liitekohdassa 1.

Kiinteistöllä 164-411-2-20 näkyy peruskarttamerkintöjä rakennuksista tai rakennelmista. Mikäli peruskartalla näkyvästä rakennuksesta ei ole merkintää kiinteistörekisterissä, saattaa se johtua esim. rakennuksen korjauskelvottomaksi julistamisesta. Kiinteistöllä 743-401-18-219 ei ole peruskarttamerkintöjä rakennuksista.

Kiinteistön 164-411-2-20 rakennustietoja on tiedusteltu Kurikan kaupungin rakennusvalvonnasta. Rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaan kiinteistörekisterin tietojen perusteella kiinteistöllä ei ole rakennuksia. Rakennusvalvonnasta saatiin myös valokuvat ko. kiinteistön alueelta.

Hakijan näkemyksen mukaan valokuvissa näkyvät rakennukset vaikuttavat korjauskelvottomilta, eivät asuinrakennuksilta.

Asak Sonap Ky:lle lähetettiin 5.4.2017 kaivokyselylomake koskien kiinteistöjä 164-411-2-20 (ja 743-401-18-219), jossa normaalin lupakäytännön mukaisesti pyydetään myös kiinteistön omistajatietoja sekä tietoja kiinteistöllä sijaitsevista rakennuksista ja kaivoista. Kysely pyydettiin palauttamaan 12.4. mennessä mutta vastausta ei saatu 21.4. mennessä.

Hakijan tiedossa ei ole pöly- tai meluvalituksia kuluneelta lupakaudelta.

Laskuojaan 5 ei ole johdettu tuotantoalueen vesiä alkuvuoden 2015 jälkeen, eikä vesiä ole suunniteltu jatkossa johdettavaksi ko. laskuojaan.

Ojaluoman kunnostuksen osalta hakija viittaa hakemuksessa, hakemuksen täydennyksessä 10.11.2016 ja vastineen kohdassa 5 esittämäänsä. Hakija katsoo, että laskuojien kunnostukseen on osallistuttu edellisellä lupakaudella ympäristöluvan määräysten mukaisesti. Linus-Lainesnevan tulevaan toimintaan liittyvien kunnostusvelvoitteiden osalta hakija viittaa vastineen kohdassa 1. esittämäänsä.

Toiminnanaloittamislupaa koskevan pyynnön osalta hakija viittaa hakemuksessa esittämäänsä. Etelä-Pohjanmaan EL V-keskuksen lausunnossa on todettu, että toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta koskeva pyyntö on perusteltu jo tuotannossa olevalla alueella, ja että aloittamisluvan myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Hakija katsoo, että luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

## **Hakemuksen täydennys**

Hakija on täydentänyt hakemustaan vastineen yhteydessä tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsevan rakennuksen osalta. Lisäksi vastineen yhteydessä on toimitettu korjattuja karttoja.

## **Kalatalousviranomaisen lausunto**

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kalatalousviranomaisen lähetti lausuntonsa kuulemisajan päätyttyä, kun hakijalta oli jo pyydetty vastine muista annetuista lausunnoista ja muistutuksista.

**Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen** on lausunnossaan todennut, että lupa toiminnalle voidaan myöntää. Hankkeen kalataloudellisia vaikutuksia tulee tarkkailla osana Kyrönjoen kalataloudellista yhteistarkkailua. Nykyinen tarkkailujakso käsittää vuodet 2017-2020 (optio vuodelle 2021) ja Linnus-Lainesnevan tarkkailut on sisällytetty tarkkailuohjelmaan. Linnus-Lainesnevan kalataloudellinen velvoitemaksu on niin ikään sisällytetty Kyrönjoen vesistöalueen kuormittajien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmaan. Suunnitelma on hyväksytty 19.1.2017 ja se on voimassa toistaiseksi. Hakijan esittämä 1 500 euron kalatalousmaksu on perusteltu ja saman suuruinen kuin aiemmin.

Aluehallintovirasto on katsonut, että kalatalousviranomaisen lausunnosta ei ole tarpeen pyytää hakijalta vastinetta.

## **ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU**

### **Ympäristöluparatkaisu**

Aluehallintovirasto myöntää Vapo Oy:lle ympäristöluvan Linnus-Lainesnevan turvetuotantoon Kurikan kaupungissa Seinäjoen vesistöalueella hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on noin 213,6 ha, josta tuotantokunnossa olevaa aluetta on 206,2 ha ja uutta laajennusaluetta 7,4 ha.

### **Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta**

Aluehallintovirasto myöntää Vapo Oy:lle luvan toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta vanhalla tuotantokunnossa olevalla alueella (206,2 ha). Luvan haltijan on asetettava 5 000 euron suuruinen Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymä vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

### **Lupamääräykset**

#### **Päästöt vesiin**

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen liitteenä 4.1 olevan kartan mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen lohkoilta 6 ja 7 laskuojan 4 kautta Ojajärveen, lohkoilta 2-5, 8 ja 9 laskuojan 3 kautta Ojaluomaan sekä lohkon 6 auma-alueelta ja lohkon 1 auma-alueelta laskuojan 1 kautta Ojajärveen.
2. Tuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen liitteenä 4.1 olevan, 10.6.2016 päivätyn, piirustuksen ”Tuotantosunnitelmakartta mk 1:12 000” mukaisesti sarkaojarakenteiden, virtausta säätävien patojen ja laskeutuslaitaiden kautta sekä käsiteltävä ympärivuotisesti lohkojen 2-5, 8 ja 9 osalta pintavalutus kentällä 1, lohkojen 6 ja 7 osalta kosteikolla 2, lohkon 6 van-

han auma-alueen osalta kasvillisuuskentällä 4 sekä lohkon 1 vanhan auma-alueen osalta kasvillisuuskentällä 3.

Sarkaojien päissä on oltava lietsyvennys, lietteenpidätin ja päisteputket. Alueella on oltava tuotantosuunnitelmakartassa (hakemuksen liite 4.1) mainitut virtaamansäätöpadot. Laskeutusaltaissa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaiden ja pintavalutuslentien on oltava mitoitusohjeiden mukaisia. Auma-alueiden ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ympärysojia, kokoojaojia, sarkaojia tai tuotantolohkojen pintaa ei saa ulottaa 20 cm lähemmäksi potentiaalisesti hapanta sulfaattimaata lohkoilla 4, 8 ja 9.

Jos ojien kaivu aiotaan ulottaa kivennäismaahan asti edellä mainituilla alueilla, tulee näitä alueita koskeva yksityiskohtainen suunnitelma happamuudesta tuotanto- ja jälkihoitovaiheiden aikana aiheutuvien haittojen estämiseksi esittää Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi, kun turvetta on jäljellä matalimmassa kohdassa noin 1,5 m tai alueella on muutoin tarvetta ulottaa kaivu kivennäismaahan. Suunnitelman tulee tarvittaessa sisältää ehdotus kaivun vaikutusten tarkkailemisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi suunnitelmassa esitettyjen seikkojen perusteella hyväksyä kivennäismaahan pintaan asti ulottuvat ojien kaivutyöt happamalla sulfaattimaalla.

Mikäli laskeutusallas kaivetaan kivennäismaahan saakka, on kaivumaat kalkittava ja huolehdittava siitä, ettei altaan vesipintaa lasketa turvekerroksen alapuoliselle tasolle muulloin kuin lyhytaikaisesti lietteen poiston yhteydessä.

Kuntoonpanon jälkeen tehdyistä kaivutöistä on vuosittain ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsitteilyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietsyvennykset. Eristysojia kaivettaessa on käytettävä kaivukatkoja ja vedet on johdettava pintavaluntana vesistöön, jos se on mahdollista.

3. Pintavalutuslentillä 1 on 1.1.2018 lähtien saavutettava vuosikeskiarvona ilmaistuna vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

	Puhdistusteho %	Lähtevän veden pitoisuus
Kiintoaine	50	6 mg/l
Kokonaisfosfori	50	60 µg/l
Kokonaistyyppi	20	1 600 µg/l

Puhdistusteho lasketaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuslentää ja sen jälkeen määritettyjen pitoisuuksien vuosikeskiarvoista häiriötilanteet mukaan lukien.

Kosteikolla 2 on 1.1.2018 lähtien saavutettava vuosikeskiarvona ilmaistuna vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

	Puhdistusteho	Lähtevän veden
	%	pitoisuus
Kiintoaine	50	10 mg/l
Kokonaisfosfori	40	80 µg/l
Kokonaistyyppi	20	2 000 µg/l

Puhdistusteho lasketaan laskeutusaltaan jälkeen ennen kosteikkoa ja sen jälkeen määritettyjen pitoisuuksien vuosikeskiarvoista häiriötilanteet mukaan lukien.

4. Jos pintavalutuskentällä tai kosteikolla ei tarkkailun perusteella saavuteta lupamääräyksessä 3 asetettuja käsittelyvaatimuksia, luvan haltijan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vesienkäsittelyn parantamiseksi ja ilmoitettava tehtävistä toimenpiteistä kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos lupamääräyksessä 3 asetettuja käsittelyvaatimuksia ei saavuteta seuraavanakaan vuonna luvan haltijan on toimitettava sitä seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskeva suunnitelma, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.
5. Vesienkäsittelyrakenteisiin saa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.
6. Vesienkäsittelyrakenteet ja ojasot on pidettävä jatkuvasti toimintakunnossa ja niiden toimivuus on tarkastettava säännöllisesti.

Laskeutusaltaat, sarkaojat ja lietesyvennykset sekä reuna- ja kokooajajat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaista, lietesyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

### **Päästöt ilmaan ja melu**

7. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 400 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista.

Tuotantoalueen ulkopuolelle pölyämistä aiheuttava toiminta on kielletty tuotantoalueen pohjoisosassa päätöksen liitekarttaan merkityllä alueella, kun tuulee lännen suunnalta silloin, kun tuulen nopeus ylittää 1 m/s, ja tuo-



tantoalueen eteläosassa päätöksen liitekarttaan merkityllä alueella, kun tuulee koillisen ja idän väliltä silloin, kun tuulen nopeus ylittää 1 m/s. Alueella on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä

8. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Lohkoilla 4, 5, 8 ja 9 ei saa tehdä tuotantotoimia klo 22-7 välisenä aikana.

### **Varastointi ja jätteet**

9. Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Luvan haltijan on järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus asianmukaisesti.

Luvan haltijan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

10. Voiteluaineet ja jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on tiivisalustainen reunallinen suojarakenne. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviillä alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Paikallaan pysyvien polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönestien ja laponestien. Luvan haltijan tulee puhdistaa mahdollisessa vahinkotilanteessa pilaantunut maaperä.

### **Häiriö- ja poikkeustilanteet**

11. Luvan haltijalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.
12. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

### **Tarkkailut**

13. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

14. Vesistötarkkailu on toteutettava hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti näytepisteistä Ojaluoma ja Jouttikoski, Seinäjoki. Kalataloustarkkailu on toteutettava Kyrönjoen kalataloudellisen yhteistarkkailuohjelman mukaisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Pöly- ja melutarkkailua on suoritettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän Vapo Oy:n melu- ja pölytarkkailuohjelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmia voidaan muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Vesistötarkkailun vuosiraportit sekä kuormitus-, vesienkäsittely- ja pinta-aratiedot on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sähköisesti luvan valvojan käyttämän tietojärjestelmän kautta ja annettava tiedoksi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Kurikan ja Seinäjoen kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille. Pöly- ja melutarkkailun selvitysmenettelyn yhteydessä saaduista haittailmoituksista tulee ilmoittaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun tulokset on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Kurikan ja Seinäjoen kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä Kyrönjoen kalastusalueelle. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

### **Kunnossapitovelvoitteet**

15. Luvan haltijan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve on aiheutunut turvetuotannon päästöistä.

### **Kalatalousmaksu**

16. Luvan haltijan on maksettava vuosittain maaliskuun aikana 1 500 euroa kalatalousmaksua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen.

Ensimmäinen maksu on suoritettava kuukauden kuluessa tuotantotöiden aloittamisesta.

### **Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito**

17. Tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan.

Luvan haltijan tulee ennen kunkin osa-alueen tuotannosta poistamista varmistaa hakemuksen täydennyksessä esitetyn selvityksen tulosten perusteella ja tarpeen mukaan lisämittauksilla ja kairauksilla, ettei alueella mahdollisesti olevista happamista sulfaattimaista pääse sateiden tai sulamisvesien mukana hapanta vettä ja raskasmetalleja vesistöön. Selvitys tulee esittää hyvissä ajoin ennen vesien käsittelyn lopettamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tämän jälkeen tuotannosta poistettujen alueiden vedet voidaan ohjata vesienkäsittelyn ohi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

#### **Korvaukset**

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumisesta johtuvaa korvattavaa vahinkoa.

#### **Luvan voimassaolo**

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

### **RATKAISUN PERUSTELUT**

#### **Luvan myöntämisen edellytykset**

Linnus-Lainesnevan turvetuotantoalue on tuotannossa oleva alue, joka on pääasiassa ojitettu. Myös laajennusalueet ovat reunaosiltaan ojitettuja ja rajautuvat turvetuotantoalueeseen. Alueen luonnontila on ojitusten vuoksi merkittävästi muuttunut eikä lupaharkinnassa ole ollut tarpeen soveltaa turvetuotannon sijoittamista koskevia ympäristönsuojelulain 13 §:n 1–3 momenttien säännöksiä. Tuotantoalueella tai toiminnan vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelulain perusteella erityistä suojelumerkitystä omaavia lajeja tai luontotyyppisiä. Toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista.

Kuivatusvedet käsitellään pintavalutuksella, kosteikolla ja kasvillisuuskentillä. Vesien käsittely täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset Linnus-Lainesnevan olosuhteissa.

Tuotantoalue sijaitsee lähellä asutusta, jolle aiheutuisi kohtuutonta rasisusta tuotannosta aiheutuvasta melusta ja pölystä. Melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräykset tuotannon rajoittamisesta samoin kuin edellisessä ympäristöluvassa.

Happamista sulfaattimaista pintavesiin kohdistuvien haittojen estämiseksi päätöksessä on muun muassa rajattu turpeen kaivusvyöhytettä siten, että potentiaalisesti happamat sulfaattimaat eivät pääse hapettumaan.

Kalataloudelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kalatalousmaksulla tehtävillä toimenpiteillä.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Kun otetaan huomioon Linnus-Lainesnevan ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta.

### **Perustelut toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta**

Tuotantoalueet, joille aloittamislupa on myönnetty, ovat jo tuotantokunnossa, eivätkä ne vaadi lainkaan kuntoonpanoa. Päästöt eivät lisäänty, vaikka lupa kumottaisiin. Näin ollen lupa toiminnan aloittamiseen voidaan kyseisten alueiden osalta myöntää.

Asetettava vakuus on määrätty riittäväksi ympäristön saattamiseksi päästöjen osalta ennalleen, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

### **Lupamääräysten perustelut**

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1–6.

Lupamääräyksessä 3 vesienkäsittelyrakenteille on asetettu puhdistustehorajat sekä lähtevän veden pitoisuusrajat. Lähtevän veden pitoisuus on tärkeä tekijä alapuolisen vesistön kannalta, mutta myös vesienkäsittelyrakenteiden toimivuus on tärkeää varmistaa puhdistustehoa seuraamalla.

Vesienkäsittelymenetelmän toimivuuteen liittyy epävarmuustekijöitä. Lupamääräyksellä 4 varmistetaan, että vesienkäsittely toimii lupamääräysten mukaisesti.

Potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden hapettumisen estämiseksi on määrätty suojaetäisyys kivennäismaahan, koska niiden hapettumisen jälkeen happamia päästöjä on hankala estää.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan toimenpidevelvoitteet lupamääräyksissä 7 ja 8. Alle 500 metrin etäisyydellä tuotantoalueen reunasta sijaitsee useita asuinrakennuksia. Toiminnasta voi aiheutua asutukselle melu- ja pölyhaittaa. Pöly- ja meluhaitan estämiseksi on tarpeen rajoittaa toimintaa asutuksen läheisyydessä ja määrätä vähimmäisetäisyydestä auman sijoittamisessa. Asumiseen käytettyjen alueiden melutasolle annetaan enimmäisarvot, jotka vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja.

Määräykset 9 ja 10 annetaan jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 12 ja 28 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys muun muassa polttoaineiden varastoinnista. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen synnyn ehkäisemiseksi ja sen haitallisuuden vähentämiseksi.

Häiriötilanteisiin varautumista varten annetaan lupamääräykset 11 ja 12.

Luvan haltijan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöön. Lupamääräyksien 13 ja 14 tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten. Vesienkäsittelyn toimivuutta on tarkkailtava niin, että tarkkailun perusteella voidaan valvoa, toteutuvatko käsittelylle lupamääräyksessä 3 asetetut käsittelyvaatimukset. Tarkkailun perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toimenpiteitä pintavalutuksen ja muun vesien käsittelyn puhdistustehon parantamiseksi. Vuosittain tehtäviin yhteenvetoraportteihin sisällytetään selostukset vesien käsittelyssä havaituista puutteista, jo tehdyistä toimenpiteistä niiden poistamiseksi ja suunnitelma tulevista parannustoimenpiteistä. Päästötarkkailumääräyksiä annettaessa on otettu huomioon, että tuotantoalueella on happamia sulfaattimaita.

Lupamääräyksen 15 kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi.

Lupamääräys 16 on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi. Kalatalousmaksun suuruutta määrättäessä on otettu huomioon turvetuotannosta aiheutuvien päästöjen suuruus ja vesistössä ilmenevien vaikutusten laajuus sekä vesistön kalataloudellinen arvo.

Turvetuotantoalueelta tulee päästöjä vielä tuotannon päätyttyä ja lupamääräys 17 on tarpeen tuotantoalueen jälkihoidon järjestämiseksi ja päästöjen rajoittamiseksi.

## VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

**Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat-vastualueen** lausunnossaan esittämään laskuojien kunnossapidon vaatimukseen vastataan viittaamalla lupamääräykseen 15. Tuotannon rajoittamisvaatimusten osalta viitataan lupamääräykseen 7 ja 8. Happamat sulfaattimaat on otettu huomioon lupamääräyksessä 2.

**Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen** vaatimukseen laskuojien kunnossapidosta vastataan viittaamalla lupamääräykseen 15 ja vastaukseen Ojaluoman ojitussyhteisölle. Tuotannon rajoittamista koskevaan vaatimukseen vastataan viittaamalla lupamääräykseen 7 ja 8.

**Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen** lausunnossa esittämään vaatimukseen sulfaattimaiden huomioon ottamisesta vastataan viittaamalla lupamääräykseen 2. Tuotannon rajoittamisvaatimusten osalta viitataan lupamääräykseen 7 ja 8. Laskuojien kunnossapitoa koskevan vaatimuksen osalta vastataan viittaamalla lupamääräykseen 15 ja vastaukseen Ojaluoman ojitussyhteisölle.

**Ojaluoman ojitussyhteisön** muistutuksessaan esittämiin vaatimuksiin koskien laskuojien kunnossapitoa aluehallintovirasto vastaa viittaamalla lupamääräykseen 15 ja sen perusteluihin. Luvan saaja on osallistunut Ojaluoman ojitushankkeeseen ojitusyhtiön hyväksymällä 6 000 euron osuudella. Luvan saaja on vastineessaan esittänyt summan määräytymisperusteet. Aluehallintovirasto katsoo, että turvetuotantoalueen pinta-alaosuutta valuma-alueesta voidaan käyttää turvetuotannon kuivatusvesien aiheuttamien liettymien arviointiperusteena.

**Asak Sonap Ky** on vaatinut ympäristölupahakemuksen hylkäämistä. Aluehallintovirasto vastaa viittaamalla ratkaisuun ja sen perusteluihin. Pöly- ja meluhaittojen vähentämisen osalta viitataan lupamääräykseen 7 ja 8. Laskuojien kunnossapitoa koskeviin vaatimuksiin vastataan viittaamalla lupamääräykseen 15 ja vastaukseen Ojaluoman ojitussyhteisölle. Jos Vapo Oy ei ole osallistunut laskuojan 5 kunnossapitoon 7.4.2006 annetun Linnus-Lainesnevan edellisen lupapäätöksen lupamääräyksen 15 mukaisesti, muistuttaja voi esittää vaatimuksen lupamääräyksen noudattamisesta luvan haltijalle tai Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

**Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen** lausuntoon vastataan viittaamalla päätökseen ja sen perusteluihin.

## PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminta saadaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä vanhalla tuotantokunnossa olevalla alueella. Laajennusalueiden osalta päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen

saatua lainvoiman. Vaasan hallinto-oikeus voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

## **LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN**

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n 2 momentin mukaisesti on noudatettava asetusta.

## **SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET**

Ympäristönsuojelulaki 12, 48, 49, 51, 52, 53, 57, 58, 62, 63, 70, 83, 87, 94, 113, 114, 158, 199 §  
 Jätelaki 8, 12, 28 ja 29 §  
 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §  
 Laki eräistä naapuruussuhteista 17 §

## **KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN**

Käsittelymaksu on 21 700 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1524/2015) liitteen maksutaulukon mukaan yli 150 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 21 700 euroa.

## **PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**

**Päätös** Vapo Oy

### **Jäljennös päätöksestä (sähköisesti)**

Kurikan kaupunki  
 Seinäjoen kaupunki  
 Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen  
 Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen  
 Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen  
 Kurikan kaupungin terveydensuojeluviranomainen  
 Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat-vastuualue  
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen  
 Suomen ympäristökeskus  
 Päätöstä erikseen pyytäneet

### **Ilmoitus päätöksestä**

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä.

**Ilmoittaminen ilmoitustauluilla, internetissä ja lehdessä**

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Kurikan kaupungin, Seinäjoen kaupungin ja Ilmajoen kunnan virallisilla ilmoitustauluilla.

Tieto päätöksestä julkaistaan JP-Kunnallissanomat-nimisessä lehdessä.



**MUUTOKSENHAKU**

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

**Liitteet**

- 1) Valitusosoitus
- 2) Kartta
- 3) Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma

Kirsti Poikonen

Johanna Romu

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Kirsti Poikonen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Johanna Romu.

**VALITUSOSOITUS**

**Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

**Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 2.8.2017.

**Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

**Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

**Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

**Valituksen toimittaminen**

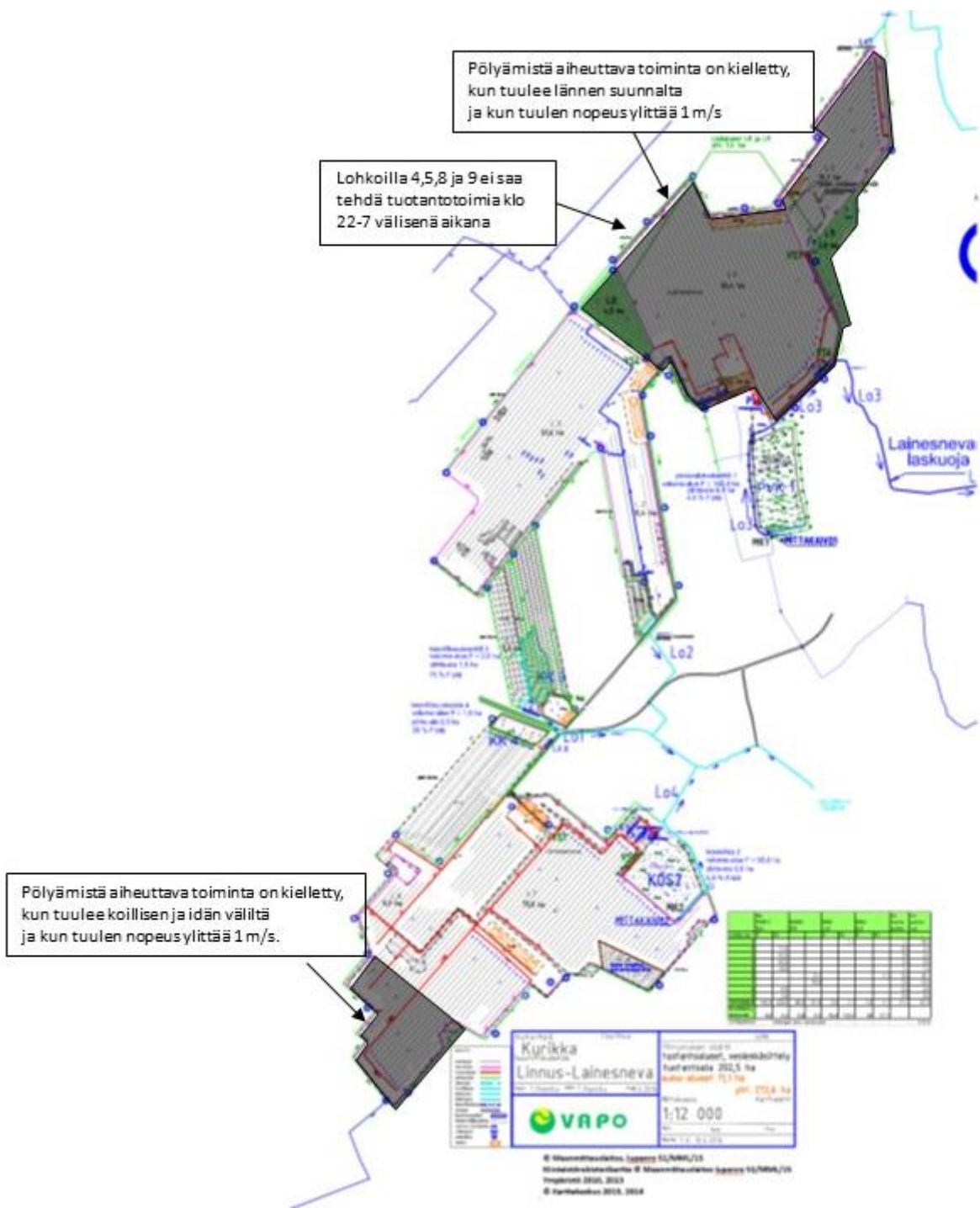
**Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

**Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	klo 8–16.15

**Oikeudenkäyntimaksu** Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija, ja maksu on valituskirjelmäkohdainen.

Tuotantoalueen kartta



## LINNUS-LAINESNEVAN KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

### Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnoista tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- potentiaalisesti happamalla sulfaattimaalla turvepaksuus ojien pohjien alapuolella
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuulitiedot
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- kaivannaisjätteiden lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- näytteiden ottoajat
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

### Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

#### Tuotantovaihe

Virtaama mitataan pintavalutuskentällä 1 jatkuvatoimisesti ja kosteikolla 2 näytteenoton yhteydessä. Jatkuvan virtaamamittauksen tulokset on tallennettava niin, että myöhemmin voidaan todeta virtaamavaihtelu ja näytteenottojen ajoittuminen eri virtaamatilanteisiin.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää/kosteikkoa 2 ja pintavalutuskentän/kosteikon 2 jälkeen seuraavasti:

huhti-syyskuussa	1 kerta/2 vk
loka-maaliskuussa	1 kerta/2 kk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk.

Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kok.P, kok.N, COD<sub>Mn</sub>, pH ja sameus.

Silloin, kun laskuojaan johdettavan veden pH on päästömittausten ottohetkellä alle 4,5 näytteistä määritetään lisäksi sulfaatti, asiditeetti, alkaliteetti sekä raskasmetallit Cd, Ni, Pb ja Hg.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD<sub>Mn</sub> ja pH.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja.

Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyppi 500 µg/l ja kiintoaine 1 mg/l. COD<sub>Mn</sub>-taustapitoisuutena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymää pitoisuutta. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohjuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Luvan haltija voi käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportin tai muussa yhteydessä tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen takia, ehdotuksen päästötarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi tai että tarkkailua muutetaan siten, että vesinäytteet otetaan ainoastaan vesienkäsittelyrakenteen alapuolelta. Mikäli tarkkailua ei tehdä joka vuosi, päästöt arvioidaan lähialueen tuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

## **Raportointi**

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

## **Laadunvarmistus**

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.